

13

Vlaamse overheid

Tevredenheidsbarometer

**Burgers, bedrijven
en besturen geven
ons punten**

Passies

**Dansende
collega's**

Patrick Vanspauwen,
coördinator AgODI en
student Overheidsmanagement

JOB COMBINEREN MET STUDIE

“Na het werk naar school”

Gebruik geen pesticiden

zonder
is gezonder

Ontdek de nieuwe regelgeving over
duurzaam gebruik van pesticiden
op www.vmm.be/zonderisgezonder

Om de volksgezondheid en het
milieu te beschermen, wordt het
gebruik van pesticiden op heel wat
terreinen beperkt of verboden.

Ben je terreinbeheerder? Informeer
je tijdig over de regelgeving voor
jouw terreinen.

De grootste

Op 1 september stapt mijn oudste over naar het tweede leerjaar. Het zal met een klein hartje zijn dat ik hem aan de schoolpoort afzet. Op een infoavond heeft de school me vorig jaar gewaarschuwd: "In het eerste leerjaar wordt de basis gelegd voor wat ze in de volgende jaren allemaal moeten leren. En dat eerste jaar moeten de kinderen vlot doorkomen. Want vanaf het tweede jaar gaat het alleen maar sneller." Dit jaar moeten ze niet meer tot twintig, maar tot honderd kunnen optellen en aftrekken. Ze leren de vermenigvuldigingstafels tot tien beheersen. Ze moeten een leesniveau of drie omhoog, en de spelling wordt alsmaar ingewikkelder, met ei- en ij-klanken, of ou- en au-klanken. Kortom, een jaar vol uitdagingen. Maar ik heb alle vertrouwen in mijn grootste jongen.

Ook naar het werk zal ik met een klein hartje terugkeren, de eerste september en niet alleen omdat mijn vakantie er dan op zit. Want ook voor de Vlaamse overheid gaat het de komende jaren allemaal veel sneller gaan en ingewikkelder worden. En we zullen allemaal op een hoger niveau moeten presteren. Tegen 1 juli 2014 treedt nu eenmaal de zesde staatshervorming in werking en die hevelt voor zo'n 11 miljard euro aan nieuwe bevoegdheden over van de federale collega's. De onderhandelingen voor de staatshervorming zijn achter de rug, alles is in wetteksten gegoten. Maar het moeilijkste moet nog komen: alles waarmaken in de praktijk.

Dit wordt ons uur van de waarheid. We worden nu, in budgetten uitgedrukt, de grootste overheid van het land. De Vlaamse overheid zal zo'n zeven miljard méér op haar begroting ter beschikking hebben dan de federale. Fijn zo, maar hoge bomen vangen veel wind. De politieke en publieke druk zal er dus alleen maar groter op worden. Burgers en bedrijven zullen nog meer naar ons kijken, zeker als ze ergens ontevreden over zijn. En dan is het aan ons om daar iets aan te doen. We kunnen ons niet langer verstoppen achter het imago van kleine broertje. We moeten het calimerogevoel afschudden en uit de schaduw stappen. Gelukkig hebben we al een redelijk betrouwbaar en toegankelijk imago, blijkt uit een tevredenheidsonderzoek van de collega's van de Studiedienst van de Vlaamse Regering (zie p. 26). Maar er is nog werk, want op het vlak van transparantie en efficiëntie scoren we nog ondermaats.

Het komende jaar wordt er dus een van gaten dichtrijden, hindernissen overwinnen en intelligente oplossingen vinden. Dat zal niet gemakkelijk zijn met de besparingen die blijven wegen en de aanpassingen die nodig zijn om efficiënter te werken. En dat terwijl onze klanten steeds mondiger en veeleisender worden.

Maar we zouden geen ambtenaren zijn als we ook dat niet allemaal kunnen oplossen en met elkaar kunnen verzoenen. We willen de uitdagingen van de zesde staatshervorming aangaan. Maar dan moeten we wel het vertrouwen krijgen van het publiek. En van de politiek. Net zoals mijn zoon het vertrouwen krijgt van zijn moeder.

"We kunnen ons niet langer verstoppen achter het imago van kleine broertje"

Surf naar www.twitter.com/leendedycker

Leen De Dycker, hoofdredacteur

COLOFON · Tweemaandelijks magazine voor het Vlaamse overheidspersoneel achtste jaargang nr. 45 september-oktober 2013 · Hoofd- en eindredactie: Leen De Dycker · Coördinatie: Petra Goovaerts · Redactie: Bart Aerts, Leen De Dycker, Maarten De Gendt, Filip De Maesschalck, Gudrun De Waele, Petra Goovaerts, Veerle Van den Broeck, Frank Willems · Redactiesecretariaat: Simone Vervloessem · Foto's: Kim Baele, Elien Deceuninck, Liesbeth De Waele, Imageglobe/Kristof Van Accom, Besar Likaj, OKRA, trefpunt 55+, Sylvie Peeters, Ewa Marie Rundquist, Magalie Soenen, Lieven Van Assche, Filip Vanboven, Alex Vanhee, Peter Van Hoof, Dimitri Van Zeebroeck · Cartoon: Floris · Puzzel: Freddy Roegiest · Strip: Simon Spruyt · Column: Filip De Maesschalck · Lay-out: Cyprus nv, Leuven · Druk: die Keure, Brugge · Verantwoordelijke uitgever: Vlaamse overheid, Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid, afdeling Communicatie, Leen

De Dycker, Boudewijnlaan 30 bus 20, 1000 Brussel. Collega's die met pensioen gaan, kunnen 13 blijven ontvangen. Schrijf u in via www.vlaanderen.be/13 of via het redactiesecretariaat. Collega's met een visuele handicap kunnen 13 in gesproken vorm ontvangen. Neem hiervoor contact op met de redactie. Contactadres: Boudewijnlaan 30 bus 20, toren C, 6de verdieping, kamer 6C50, 1000 Brussel, tel.: 02 553 55 67, fax: 02 553 55 79, e-mail: 13@vlaanderen.be, website: www.vlaanderen.be/13

10

WERKEN EN STUDEREN

“Ook voor ons gaat de bel in september”

14

NA HET NIEUWE DONORBELEID

“Nieuwe donoren en beter bloed”

17

DE DAG VAN ERIC COENEN, CHAUFFEUR
VAN TOPAMBTENAAR ERIK PORTUGAELS

“Erik vertrouwt mij blindelings”

20

BESTE VRIENDEN, BESTE COLLEGA'S:
PETER CABUS EN KOEN VERMOESEN

**“We moeten kritiek omarmen,
niet afwijzen”**

26

TEVREDENHEIDSBAROMETER

**Hoe goed of slecht scoren we?
(en wat doen we eraan?)**

34

NIEUWE MAATREGELEN
VAN DE VLAAMSE REGERING

Nog efficiënter werken

Top 3 van collega Sabine Jakiela

1 Tevredenheidsbarometer p. 26

"Er bestaan nog steeds heel wat clichés over de overheid. Fijn dus om te lezen dat we goed scoren op betrouwbaarheid en toegankelijkheid. Tegelijk lopen er heel wat projecten om de werkpunten aan te pakken."

2 In de bloemetjes p. 38

"Leuk dat collega's elkaar af en toe in de bloemetjes zetten. Zo'n klein gebaar maakt echt een verschil op het werk. Ik blader dus graag naar deze rubriek."

3 Win p. 40

"Op de Winpagina's zijn altijd leuke prijzen te vinden. Ik ding dit keer sowieso mee naar de kaartjes voor Bent Van Looy! Die wil ik graag nog eens aan het werk zien."

Sabine Jakiela werkt als communicatiemedewerkster bij Zorginspectie. Ze danst al zo'n vijf jaar bij 't Schoon Vertier, een Gentse cabaretfanfare die bestaat uit een zestiental danseressen en twintig muzikanten. U kunt Sabine en de rest van 't Schoon Vertier inhuren om feesten op te vrolijken. Maak alvast kennis vanaf p. 32.

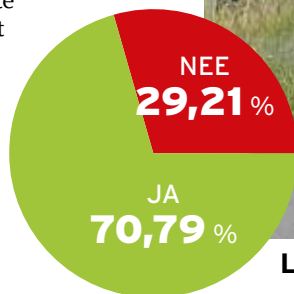
Alles in 13

3	Editio van hoofdredacteur Leen
4	Inhoud
6	Samengevat Vier pagina's hapklaar nieuws
10	Werken en studeren
14	Na het nieuwe donorbeleid "Nieuwe donoren en beter bloed"
16	Bij de burens
17	De dag van ... Eric Coenen, chauffeur van topambtenaar Erik Portugaels, bij De Scheepvaart
20	Beste vrienden, beste collega's met Peter Cabus en Koen Vermoesen
24	Schatten van Vlaanderen Zomerse oase van rust
26	Tevredenheidsbarometer Hoe goed of slecht scoren we? (en wat doen we eraan?)
32	Passie voor dansen
34	Nieuwe maatregelen om nog efficiënter te werken
37	Magda ... een gesprek opnemen?
38	In de bloemetjes
40	Win
42	Puzzel
43	Column: Filip
44	Lezers aan het woord
45	Strip door Simon Spruyt
46	Lezers aan het woord (vervolg)

7 op de 10 bezorgd om pensioen

POLL

"Bent u bezorgd om uw pensioen?" Dat vroegen we in ons vorige nummer. 7 op de 10 antwoordt ja. Voor sommigen is het een persoonlijke zaak: u vreest hoe dan ook niet genoeg te zullen hebben, bijvoorbeeld omdat u niet statutair benoemd bent of omdat u geen 45 jaar gewerkt zult hebben tegen uw pensioenleeftijd. Anderen vrezen dan weer dat de regels voor het pensioen de komende jaren nog zullen veranderen (lees: verslechteren), of dat er op een bepaald moment geen geld meer zal zijn om iedereen nog een pensioen te betalen.

Lees meer reacties op de poll op p. 44.

STEM EN WIN

NIEUWE POLL

Hoe tevreden bent u als burger over de Vlaamse overheid?

6 op 10. Dat is onze gemiddelde score als we aan burgers vragen hoe tevreden ze zijn over de Vlaamse administratie. De collega's van de Studiedienst van de Vlaamse Regering (SVR) vroegen aan burgers, bedrijven en lokale besturen wat ze vinden van de Vlaamse overheid. Burgers blijken meer tevreden dan bedrijven, maar minder tevreden dan lokale besturen. U leest er alles over vanaf pagina 26.

Wat zou u antwoorden? U komt immers ook vaak als burger in contact met de Vlaamse overheid. Om premies of studietoelagen aan te vragen bijvoorbeeld, om uw kinderen te laten vaccineren, om de bus te nemen, of gewoon om belastingen te betalen. Hoe tevreden bent u over de Vlaamse administratie?

Vertel het in onze poll en geef uw mening op www.vlaanderen.be/13. In de volgende editie kunt u de resultaten lezen. Wie zijn stem laat horen, maakt kans op een aankoopcheque van 30 euro. U kunt stemmen tot en met 15 september 2013.

Lees alles over het tevredenheidsonderzoek vanaf p. 26

Sportdag

SCHRIJF VOORAF IN EN ONTVANG KORTING

Neemt u deel aan de sportdag op donderdag 19 september? Dan kunt u zich vooraf inschrijven door vóór 11 september 5 euro over te schrijven.

Op de dag zelf betaalt u 7 euro. Opgelet! Voor sommige activiteiten moet u vóór 11 september inschrijven om te kunnen deelnemen. Dat is zo voor het joggen (5, 10, 15 en 20 km), de toernooien (badminton, minivoetbal, petanque en volleybal) en sommige sporten (golf, schermen, duiken, spinning e.a.). Ook als u een fiets of mountainbike wilt huren, moet u daarvoor inschrijven.

☐ Voor alle info over de sportdag en hoe u zich kunt inschrijven: www.blosio.be/sportdagvoorambtenaren.

GEPENSIONEERDE COLLEGA'S GIDSEN IN VLAAMS PARLEMENT

“Waar zit Bart De Wever?”

Sinds mei gidsen enkele oud-collega's bezoekers door het Vlaams Parlement. “Elke groep is anders, maar dat maakt het boeiend”, vertellen Luc Hemeryck (links op de foto) en Antoon Clarys.

“We kregen de vraag via de Gepensioneerdenvereeniging voor het Vlaams overheids personeel”, vertelt Antoon, die vroeger bij het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie werkte. “Ik gids af en toe ook in Brugge, dus ik voelde me onmiddellijk aangesproken. Ik heb op diverse beleidsniveaus en bij verschillende diensten gewerkt, wat een goede basis is. De moeilijkste vragen? Waar bijvoorbeeld Bart De Wever of hun lokale parlementariër zit. Of hoe lang iemand al in het parlement zit.”

“Ik had nog nooit gegidst”, zegt Luc, die bij het Agentschap Wegen en Verkeer West-Vlaanderen heeft gewerkt. “We hebben een opleiding gekregen en mochten met andere gidsen meelopen. Zelf heb ik vijf staatshervormingen meegemaakt tijdens mijn carrière. Dat is handige achtergrondinfo. Als we het niet weten, zijn er nog altijd de educatieve schermen of onze handleiding. En de ondersteuning door de diensten van het Vlaams Parlement is uitstekend.”

“

Nee, dat is inderdaad totaal niet mijn taak. Maar als er grote commotie ontstaat en het probleem veel zichtbaarheid krijgt, dan voel ik mij wel geroepen om er een kijkje te gaan nemen en naar oplossingen te zoeken. Ik heb gedaan wat ik moest doen.”

Vlaams Minister van Mobiliteit en Openbare Werken Hilde Crevits, op de vraag of de Vlaamse Regering zich moet bekommeren om de ribbelstroken op het jaagpad langs de Schelde tussen Zwijnaarde en Oudenaarde (De Standaard, 17 juli 2013)

“

Ach, we schrijven dat ieder jaar opnieuw en idealiter is er altijd meer volk, waardoor we zeker meer zouden kunnen controleren. Maar stel dat we dat zouden doen, dan klagen die instellingen weer dat ze te veel gecontroleerd worden.”

De Interne Audit van de Vlaamse Administratie (IAVA) vraagt in haar jaarverslag 2012 meer personeel, maar ook met te weinig medewerkers wordt er goed gecontroleerd (De Morgen, 18 juli 2013)

“

In zijn toespraak heeft koning Filip terecht de nadruk gelegd op de rol van de deelstaten.”

Minister-president Kris Peeters (Radio 1, 21 juli 2013)

MINDER PERSONEEL

-6%

We zijn met 1833 minder collega's dan in 2009, bij de start van deze regeerperiode. Een jaar voor de einddatum (juni 2014) behaalt de Vlaamse overheid daarmee ruimschoots de afgesproken personeelsbesparing van 6 % (of 1730 personeelsleden). Dat blijkt uit de halfjaarlijkse telling door de collega's van het Departement Bestuurszaken.

De besparingen gelden voor 28 789 collega's. Onder meer de collega's uit de privaatrechtelijke agentschappen vallen erbuiten, maar ook de psychiatrische zorgcentra, het agentschap Jongerenwelzijn, een deel van Kind en Gezin en de chauffeurs van De Lijn.

🔗 www.bestuurszaken.be/besparingsronde

🔗 www.bestuurszaken.be/personeelsbestand

BEETJE GOEDKOPER

-0,32%

De loonkosten van het Vlaamse overheidspersoneel zijn tussen 2009 en 2012 maar lichtjes gedaald met 0,32 %. Tenminste, als we het effect van de inflatie en de indexering van onze lonen weglaten. In absolute cijfers zijn de loonkosten zelfs gestegen, van iets meer dan 1,3 miljard in 2009 naar iets meer dan 1,4 miljard in 2012. Het gaat om ongeveer 8,5 % van de uitgaven van de Vlaamse overheid.

De loonkosten dalen dus niet gelijk met de personeelsbesparingen. Dat valt voor een stuk te verklaren door de vergrijzing: we krijgen allemaal meer loon naarmate we meer ancienniteit opbouwen. Verder blijkt dat er - als er toch nog wordt aangeworven - vaker mensen van niveau A en B in dienst komen, terwijl het aantal collega's van niveau D blijft dalen.

Niet alle lezers van 13 zijn in deze cijfers meegerekend. Meer details vindt u op de website van Bestuurszaken.

🔗 www.bestuurszaken.be/loonkost

WELKOM NIEUWE COLLEGA'S

Muntpunt opent feestelijk

Voor de tachtig nieuwe collega's van Muntpunt breken spannende weken aan. Na hun verhuizing in mei openen ze het eerste weekend van september hun deuren. Het belooft een heus feest te worden.

"Een weekend Brussel, dat is het uitgangspunt van het openingsweekend", zegt communicatieverantwoordelijke Eva Drees. "Op vrijdagavond 6 september is er een groot feest op het Muntplein met een stadsaperitief en een lichtshow die ons nieuwe gebouw inhuldigt."

Muntpunt is een nieuw extern verzelstandigd agentschap met onder andere een informatiecentrum over Brussel en een beleavingsbibliotheek. "Vanaf 7 september kan iedereen bij ons terecht voor informatie over Brusselse evenementen, vrije tijd en cultuur; praktische stadsinformatie ... Die link met Brussel is er ook tijdens onze opening. Zaterdag stellen verschillende verenigingen zich voor. Op zondag organiseren we samen met tal van

Brusselorganisaties allerlei activiteiten, met interviews, schrijfateliers, proeverijen ..."

Maandag gaan de nieuwe collega's echt aan het werk. "Al zijn er die dag nog enkele extraatjes: het beleavingsparcours in de bib, de expo's ... blijven nog even. Bovendien trakteren we elke bezoeker die dag op een cadeautje."

🔗 Het volledige programma vindt u op www.muntpunt.be.

ZESDE STAATSHERVORMING

Vlaamse overheid krijgt 11 miljard extra

Groot nieuws op 9 juli: premier Elio Di Rupo kondigt aan dat de zesde staatshervorming volledig in wetteksten is gegoten. Ook het financiële plaatje is rond. Volgens Di Rupo zou er voor in totaal zo'n 20 miljard euro aan bevoegdheden van de federale overheid naar de gemeenschappen en gewesten gaan. De precieze berekening is behoorlijk ingewikkeld, maar Vlaanderen zou daar zo'n 11 miljard van krijgen, waarmee het budget stijgt van 27 naar 38 miljard euro.

Nu is het aan de Vlaamse overheid om in detail uit te zoeken hoe we de overname van bevoegdheden, middelen en personeel in de praktijk zullen organiseren. Tientallen collega's zijn bezig met de opties in kaart te brengen. Een deel van dat werk is trouwens al gebeurd op basis van het Vlinderakkoord uit 2011, waarin de grote lijnen van de staatshervorming al waren vastgelegd.

Het is de bedoeling dat de staatshervorming in werking treedt op 1 juli 2014. Maar in de praktijk zal het wellicht nog maanden en jaren duren voor alle bevoegdheden, mensen en middelen effectief zijn overgedragen. Waarschijnlijk zullen we dus niet meteen duizenden collega's tegelijk mogen verwelkomen.

🔗 koepel.vonet.be > Mijn organisatie > Zesde staatshervorming

🔗 www.bestuurszaken.be/zesdestaatshervorming

Telex...

De collega's van vzw De Rand en Bloso, en de provincie Vlaams-Brabant organiseren op 30 augustus en 1 september het eerste **Gordelfestival**, de opvolger van De Gordel. De activiteiten vinden plaats in de hele Groene Gordel rond Brussel. Het Bloso-centrum in Hofstade en het provinciedomein Huizingen worden de nieuwe trefpunten, vanwaar op zondag zestien wandel- en fietsroutes vertrekken. (www.gordelfestival.be)

*** Op de fietsroutes worden tot nader order geen **ribbelstroken** gelegd. De reacties waren behoorlijk verdeeld toen de collega's van Waterwegen en Zeekanaal ribbelstroken hadden ingevoerd om al te hevige wielertoeristen af te remmen op het jaagpad langs de Schelde tussen Zwijnaarde en Oudenaarde. Wandelaars juichten, wielertoeristen schreeuwden moord en brand. Na een test werd besloten om het proefproject niet uit te breiden. De huidige stroken blijven liggen, maar worden ingekort. *** En zo krijgen we niet nog meer **schadeclaims**. In 2012 liepen er 1611 claims binnen voor schade die opgelopen was door de staat van de verkeersinfrastructuur. In 610 gevallen werd er een vergoeding uitbetaald, wat ons 652 133 euro kostte. *** Na de Muntpunters mogen we begin 2014 weer nieuwe collega's verwelkomen. De **Plantentuin van Meise** wordt dan definitief overgedragen aan de Vlaamse Gemeenschap, als een extern verzelfstandigd agentschap. *** Vanaf nu kunnen entiteiten **fruitmanden** bestellen en afhalen in de restaurants en cafetaria's van het Agentschap voor Facilitair Management. In de fruitmanden vindt u fruit van eigen bodem en seizoensgebonden vruchten. *** Dat managers bij de Vlaamse overheid niet meer mogen verdienen dan de Vlaamse minister-president, was al langer bekend. De zogenaamde **minister-presidentnorm** ligt uiteindelijk op 242 723 euro. U hoeft zich, net als wij, voorlopig dus geen zorgen te maken.

“Bloementapijt om
WOI te gedenken”

BOSWACHTER JOHN OTTEN WINT INNOVATIEPRIJS

ANB-akkers kleuren rood vanaf 2014

Op de akkers van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) die in de buurt van overblijfselen van de Eerste Wereldoorlog liggen, worden in 2014 klaprozen en wilde kamille gezaaid. Boswachter John Otten wint met dit idee de Gouden Sprinkhaan, de innovatieprijs die het ANB elk jaar uitreikt aan de collega die met het beste idee komt.

“Met het rood-witte bloementapijt kunnen we de vreselijke oorlog en de gesneuvelde soldaten passend herdenken”, zegt John. “In 2014 is het honderd jaar geleden dat de Eerste Wereldoorlog uitbrak. Bij elke akker plaatsen we een bordje dat verwijst naar De Grote Oorlog. Ik kwam op het idee omdat ik ook in de ANB-projectgroep zit die de herdenking van de

Eerste Wereldoorlog mee ondersteunt. De klaproos werd het symbool van de gesneuvelde soldaat omdat mensen vroeger geloofden dat de bloem groeit op plaatsen waar iemand vermoord is omdat het bloed door de plant wordt opgenomen.”

John won 750 euro waarmee hij een teamactiviteit mag organiseren.

“Ook voor ons gaat

“De steun van collega’s doet deugd, want vrienden begrijpen niet altijd waarom ik dit doe”, zegt Vicky Noens.

de bel in september”

Na een drukke werkdag nog in de boeken duiken en vakantie nemen om te studeren. Werken en tegelijk studeren, het vraagt stevige discipline. 13 sprak met drie collega's die opnieuw op de schoolbanken zitten en voortdurend worstelen met werk, gezin en studies. En ook nog een beetje tijd voor zichzelf zoeken. “Je moet echt gemotiveerd zijn, want anders hou je dit niet vol”, klinkt het, maar ook: “Ik wil dit gewoon goed doen.”

PETRA GOOVAERTS

“Bijna al mijn vakantie gaat naar mijn studie”

“Vroeger huiverde ik van een vak als economie. Te veel grafieken en wiskunde. Nu weet ik wel beter: het gaat over de werking van de maatschappij en het is juist heel relevant.” Vicky Noens volgt al enkele jaren de master Algemene Economie aan de Universiteit Gent (UGent). Ze was op zoek naar een brede economische achtergrond in het kader van haar job. “Ik volg als beleidsmedewerker de internationale klimaatfinanciering op. Ik had al twee diploma's, maar er kon zeker nog gesleuteld worden aan mijn

economisch inzicht. Omdat ik in Gent woon en omdat de UGent het statuut van werkstudent erkent (*waardoor Vicky werken en studeren kan combineren, red.*), was mijn keuze vrij snel gemaakt. Ons afdelingshoofd informeert elk jaar of er collega's zijn die een opleiding willen volgen. Toen hij enthousiast reageerde op mijn plan, kon ik niet meer terug (*lacht*). We maakten enkele afspraken: ik krijg 120 uren vormingsverlof, mijn masterproef moet relevant zijn voor mijn werk en ik ga in principe niet naar de les, behalve voor vakken die belangrijk zijn voor mijn job, zoals milieu-economie en milieu- en energiebeleid. Ook dan gaat het werk altijd voor.”

Blok blijft lastig

We spreken Vicky aan haar bureau, tijdens haar blok in de zomervakantie. “Ik heb drie weken vakantie genomen om te blokken voor drie vakken waarvoor ik in september examen heb. Tijdens de blok moet alles wijken en studeer ik fulltime.” En ja, de examens blijven een hele dobber. “Vroeg opstaan, schema's en planningen maken ... het hoort er allemaal bij”, vertelt Vicky. Al heeft ze dankzij haar

ervaring gelukkig ook voordelen. “Als werkstudent kun je min of meer plannen wanneer je welk examen aflegt. Ik studeer ook anders dan vroeger. Het vraagt nog altijd veel inspanning, maar het gaat vlotter omdat ik links kan leggen met wat ik al weet.” Nog een voordeel: iets presenteren voor de groep valt haar minder zwaar dan bij haar medestudenten, “omdat ik dat voor het werk ook doe.”

Een week vakantie

Werken en studeren: je sociale leven schiet er voor een groot stuk bij in. Dat merkt Vicky heel goed. “Ik krijg veel steun van collega's en dat doet deugd, want vrienden begrijpen niet altijd waarom ik dit doe. Afgelopen jaar had ik één week ‘gewone’ vakantie. Alle andere vakantiedagen gingen naar mijn studie. Je moet dus echt gemotiveerd zijn, want anders hou je het niet vol. Ik woon alleen en heb zo iets meer tijd. Het lijkt me heel zwaar om dat allemaal te combineren met de zorg voor een gezin.” In januari 2014 kan Vicky haar studie afronden als ze haar masterproef indient. En wat daarna? “Het zal zeker een groot feest zijn”, lacht ze. “Maar het diploma is niet het belangrijkste voor mij, wel wat ik heb bijgeleerd. Als ik hierna nog iets volg, zal het iets compleet anders zijn, kookles of zo (*lacht*). Meer tijd en energie dan nu, kan ik echt niet in een opleiding steken.”

Vicky Noens (30)

- ✓ Beleidsmedewerker internationaal milieubeleid
- ✓ Werkt sinds 2008 bij het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE)
- ✓ Woont in Gent, werkt in Brussel
- ✓ Is master in de geschiedenis en heeft een master-na-master Internationale Betrekkingen en Diplomatie
- ✓ Sinds 2011 opnieuw op de schoolbanken, volgt master Algemene Economie (UGent)
- ✓ Heeft - als alles goed gaat - in 2014 haar diploma op zak.

"Ik voel me soms schuldig omdat ik minder tijd heb voor mijn dochter", zegt Katleen Buelens.

"Trots op mijn eerste geslaagde jaar"

"Ik heb jaren in een ziekenhuis gewerkt als verpleegster. Maar door zware problemen met mijn rug moest ik uitkijken naar iets anders." Katleen Buelens werkt sinds april bij het Agentschap Zorg en Gezondheid. Ze vervangt er gedurende zes maanden een collega die met zwangerschapsverlof is. Katleen was al even op zoek naar een aangepaste job. Ze kon zelfs een tijd niet meer werken en kreeg een uitkering van het ziekenfonds.

Geen 18-jarigen

Vorig jaar besloot ze zich in te schrijven aan de Hogeschool-Universiteit Brussel (HUBrussel). "Ik zocht een opleiding die goed aansloot bij mijn ervaring en interesses, om zo meer kans te maken op een job die me helemaal ligt. Mijn keuze viel uiteindelijk op maatschappelijk werk, een opleiding die ik alleen aan de HUBrussel in volwassenenonderwijs kon volgen. Dat was wel belangrijk voor mij, want ik zag me niet in de klas zitten met alleen achttienjarigen."

Ook toen ze opnieuw begon te studeren, bleef Katleen verder solliciteren. Enkele maanden geleden kwam er een tijdelijke functie vrij bij de afdeling Infectieziektebestrijding Vlaams-Brabant. Katleen hapte toe. "Mijn leidinggevende wist dat ik aan het studeren was en we hebben enkele dingen overeengekomen. Op dinsdag volg ik een hele dag les, en op donderdag een halve dag. Ik kreeg toestemming om daarvoor vrij te nemen. Als compensatie neem ik in juli en augustus geen vakantie. Ik ben blij met die flexibiliteit."

Hopen op ander werk

"Ook met de collega's kunnen we het werk goed verdelen. Ieder heeft zijn dossiers en werkt die zelf af en elke maandag hebben we teamoverleg. Ik ben blij dat ik als verpleegkundige kan werken. We verzamelen alle gegevens van ziekten die gemeld moeten worden, zoals kinkhoest, tbc, hepatitis en meningokokken, zodat de verspreiding kan tegengegaan worden. De job

Katleen Buelens (40)

- ✓ Verpleegkundige infectieziektebestrijding
- ✓ Werkt sinds april 2013 bij het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid met een contract van bepaalde duur (zes maanden)
- ✓ Woont in Vilvoorde, werkt in Leuven
- ✓ Gegradueerde verpleegkunde en vroedkunde
- ✓ Sinds 2012 opnieuw op de schoolbanken, volgt bachelor Maatschappelijk Werk (HUBrussel)
- ✓ Heeft - als alles goed gaat - in 2016 haar diploma op zak.

is lichamelijk minder belastend dan werken in een ziekenhuis, maar ik heb wel veel contact met patiënten en artsen. Dat doe ik nog altijd het liefste." Na oktober hoopt Katleen zo snel mogelijk op ander werk. "Dan start ik ook aan het derde jaar van mijn opleiding." *(Katleen kon de eerste twee studiejaren in één jaar doorlopen, red.)*

Soms schuldgevoel

Katleen heeft een dochter van negen jaar die ze alleen opvoedt. "Voltijds werken, studeren, zorgen voor het huishouden en genoeg tijd vrijmaken voor mijn dochter: eenvoudig is het niet. Een dag zou vaak dubbel zo lang moeten duren. Maar ik ben nogal punctueel, en dat helpt", vertelt Katleen. "Als ik lessen moet nakijken, of een verhandeling moet schrijven, zeg ik tegen mijn dochter dat ik minder tijd heb voor haar. Ik voel me daar soms schuldig over, maar het kan niet anders. Ik hou me altijd voor dat het maar tijdelijk is, en dat ik dit uiteindelijk doe omdat ik een betere toekomst wil voor mijn kind. Als ik moet studeren voor de examens, is het meestal nog moeilijker. Tijd voor mezelf heb ik amper. Ik probeer drie keer per week kort te joggen, en dat is het." Zorgvuldig plannen en nauwkeurig zijn, heeft Katleen alvast geen windeieren gelegd. "Ik was in juni geslaagd voor alle vakken en had net geen onderscheiding", klinkt het trots.

"Ik maak mij elke avond wijs dat mijn studie mijn hobby is", vertelt Patrick Vanspauwen.

"Vanaf de eerste schooldag elke avond bezig"

"Ik heb al lang de gewoonte om extreem lange werkdagen te maken. Toen ik tien jaar geleden bij AgODI aan de slag ging en vijf jaar later coördinator werd van een dertigtal medewerkers, is dat nog toegenomen", vertelt Patrick Vanspauwen. "Dat is wellicht de aard van het beestje. De collega's die ik aanstuur, werken in heel Vlaanderen aan gelijke kansen voor kinderen in het basiss- en secundair onderwijs. Het is eigenlijk een job zonder begin en einde. Sinds 2007 stond ik met mijn werk op en ging ik ermee slapen, maar ik was toch niet tevreden over mijn resultaten. Ik had nood aan meer kader. Een opleiding over management en procesbegeleiding leek me ideaal als houvast en inspiratiebron." Patrick's afdelingshoofd was daar meteen voor gewonnen. "Ze vond al lang dat ik te veel werk en had al meermaals aangegeven dat het ook met wat minder kon. Zelfstudie wordt binnen ons agentschap sowieso sterk aangemoedigd. Maar mijn chef zag in die opleiding ook een manier om me in een normaler werkpatroon te laten stappen."

Patrick kan rekenen op vijf dagen vor-

mingsverlof per jaar. Er zijn nog andere afspraken gemaakt. "In mijn agenda staat duidelijk wanneer ik er niet zal zijn. Het werk gaat ook altijd voor."

Werk tussen 2 lessen

Patrick gaat zoveel mogelijk naar de les, maar daar is geen speciale regeling voor getroffen. "We hebben zo'n 6 tot 8 uur les per week. Dat valt dus mee, en het is vaak van 16 tot 18 uur. Ik werk dan van 7 tot 15 uur en stap daarna op de trein naar Leuven. Ik heb het voordeel dat ik voor een groot stuk zelf kan bepalen hoe ik mijn job invul. Ik hoef niet altijd in Brussel te zijn, ik kan ook elders teksten en verslagen maken. Als het nodig is, werk ik 's avonds thuis verder, en tussen twee lessen lees ik dringende werkmails." Flexibel zijn en heel goed plannen zijn dus een must. Vanaf de eerste schooldag in september maakt Patrick dagelijks tijd voor zijn studie. "Ik maak me elke avond wijs dat het mijn hobby is, als ik na acht uur naar de keuken trek om daar aan de tafel te werken (*lacht*). Dat

Patrick Vanspauwen (48)

- ✓ Coördinator van de lokale overlegplatforms (LOP's) voor gelijke onderwijskansen
- ✓ Werkt sinds 2002 bij het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODI)
- ✓ Woont in Boutersem, werkt in Brussel
- ✓ Graduaat maatschappelijk assistent
- ✓ Sinds 2011 opnieuw op de schoolbanken, volgt master Overheidsmanagement (KU Leuven)
- ✓ Heeft - als alles goed gaat - in 2015 zijn diploma op zak.

werkt: Patrick haalde enkele hoge scores, was tot nu toe altijd geslaagd en kon al vakken opnemen van het volgende jaar. Niet slecht voor een opleiding waarin de slaagcijfers heel laag zijn. "Dat is misschien wel typisch voor studenten die ook werken. We zijn allemaal perfectionisten en doen veel meer dan van ons wordt gevraagd, merk ik."

Pa is al begonnen

Patrick heeft twee kinderen. Zij vinden een studerende vader best oké. "Tijdens de blok staat ons gezinsleven helemaal in het teken van de studies. We stimuleren elkaar. 'Onze pa is al begonnen, we zullen ook maar starten', zoiets (*lacht*). En wat als het diploma binnen is? 'Het is me niet te doen om het masterdiploma op zich, al zal het me wel helpen als ik ooit iets anders wil doen op het werk. Ik volg dit vooral voor de inhoud.' De collega's merken er alvast ook iets van. 'Ze zeggen me dat ik alles meer filosofisch bekijk en dat ik geduldiger ben geworden. Niet slecht', besluit Patrick.

De smaak te pakken gekregen?

Als u een opleiding wilt volgen, kan uw lijnmanager beslissen om vormingsverlof toe te staan.

🔗 www.bestuurszaken.be/vormingsverlof

Meer info over het vormingsaanbod bij de Vlaamse overheid:

🔗 www.bestuurszaken.be/vorming-ontwikkeling

“Nieuwe donoren en beter bloed”

De kranten kopten het groot: ‘Ambtenaren geven geen bloed meer na afschaffen vrije dag’. Het Rode Kruis zou alarm hebben geslagen omdat het aantal bloeddonaties is gedaald, o.a. sinds de aanpassing van de dienstvrijstelling voor bloedgevendende ambtenaren. De organisatoren van de bloedinzameling bij de Vlaamse overheid relativiseren: “Er komen elke keer nieuwe donoren bij.”

GUDRUN DE WAELE EN MAARTEN DE GENDT

“Sinds september 2012 hebben we drie keer een bloedinzameling georganiseerd in de Brusselse Noordwijk”, zeggen Anne-Marie Debacker en Christian De Clercq van het Departement Bestuurszaken, die de bloedinzameling in de Vlaamse overheid organiseren. “Meestal is dat in de cafetaria van het Consciencegebouw of het Ferrarisgebouw. Die zijn ruim genoeg en makkelijk toegankelijk voor de bedden en het materiaal van het Rode Kruis. Zo kregen we in totaal al 375 donaties bij elkaar.” Het Rode Kruis was tevreden over de recente bloedafnames. “De kwaliteit van de donaties is goed en het aantal nieuwe donoren neemt toe. Daar zijn we erg blij mee”, bevestigt Christian De Clercq.

“Volgens ons heeft het aanpassen van de dienstvrijstelling maar impact gehad op een kleine minderheid van de ambtenaren, die bloed gaven om de verkeerde reden. Wij krijgen van veel collega’s te horen dat ze ook na de aanpassing van de dienstvrijstelling nog steeds bloed blijven geven. In totaal zijn er misschien iets minder donaties, maar de kwaliteit is beter omdat er minder misbruik is *(in het verleden gebeurde het soms dat mensen bloed gaven terwijl ze wisten dat ze niet in aanmerking kwamen, om toch de dienstvrijstelling te krijgen, red.)*. Zo werden er bij de laatste inzameling van de 119 donoren maar drie niet aanvaard.”

Koffie en koekjes

Daarnaast zijn er ook altijd mensen die afhaken om gezondheidsredenen of omdat ze te oud worden. Nieuwe donoren vinden is dus belangrijk. “En dat lukt, door gericht campagne te voeren”, zegt Christian. “Samen met enkele vrijwilligers vatten we post bij de restaurants om mensen aan te spreken en flyers uit te delen. Die persoonlijke aanpak helpt mensen over de drempel.” “Ook tijdens de bloedinzameling doen we ons best om de donoren goed te ontvangen”, glimlacht Anne-Marie. “We zorgen voor een persoonlijke ontvangst en hebben koffie en koekjes voor iedereen.”

De cijfers bevestigen het: bij elke bloedinzameling kwamen nieuwe donoren opdagen. In januari waren het er 11, in mei al 28. Bloed geven op het werk is praktisch, vinden collega’s, en ze willen zelfs meer. “We krijgen vaak de vraag om ook in de grote VAC’s bloedinzamelingen te organiseren”, vult Anne-Marie aan. “Mensen vinden het makkelijk om op het werk bloed te kunnen geven. We bekijken hoe we dat in de toekomst kunnen organiseren.”

NAAM: Melissa Lievens

LEEFTIJD: 28

BLOEDGROEP: A+

ENTITEIT: Departement
Onderwijs en Vorming

GEEFT BLOED SINDS: 2012

AANTAL GIFTEN: 1, maar er zullen er nog
volgen

“Voor het eerst bloed gegeven. Ook al kan ik niet goed tegen bloed”

“Vorig jaar was er voor het eerst een bloedinzameling in ons eigen kantoorgebouw. Dat heeft me over de streep getrokken om zelf bloed te geven. Voor de eerste keer in mijn leven. Het is gemakkelijk dat je gewoon de lift naar beneden kunt nemen en daarna meteen weer verder kunt werken. Het zou niet in mij opkomen om speciaal naar een centrum van het Rode Kruis te gaan. Dat is te veel tijdverlies.

Een paar familieleden van mij hebben onlangs veel bloed nodig gehad. Daarom vond ik het mijn morele plicht om zelf eens bloed te geven. Ook al kan ik eigenlijk niet tegen bloed. Ik ben na mijn bloedgift

letterlijk door mijn benen gegaan. Gelukkig hebben de mensen van het Rode Kruis mij op tijd opgevangen. Ik heb een uur op een stoel moeten blijven zitten voor ik voldoende hersteld was om weer naar mijn bureau te gaan. De volgende keer ga ik zeker opnieuw bloed geven. Ondanks mijn black-out. Ik moet gewoon wat langer blijven liggen na mijn gift, tot ik zeker genoeg gerecupereerd ben.”

NAAM: Lieve Kerkhofs

LEEFTIJD: 52

BLOEDGROEP: 0+

ENTITEIT: Departement
Landbouw en Visserij

GEEFT BLOED SINDS: ruim 30 jaar

AANTAL GIFTEN: 75 à 80 in totaal

“Als het alleen om de dag vrijaf te doen is, geef je bloed om de verkeerde reden”

“Als ik geen dag vrijaf krijg, ga ik niet’, hoor ik soms. Jammer, want dan geef je bloed om de verkeerde reden. En je moet er toch rekening mee houden dat de kans groot is dat je ooit zelf bloed nodig zult hebben.

Ik geef al meer dan 30 jaar bloed. Meestal doe ik dat ‘s avonds, in een van de centra van het Rode Kruis. In het verleden heb ik ook gebruikgemaakt van de dag dienstvrijstelling die we daarvoor konden krijgen. Maar ook sinds we die niet meer krijgen, ben ik bloed blijven geven. Het is een kleine

moeite om andere mensen te helpen. Begin dit jaar ben ik naar de bloedinzameling in het Ferrarisgebouw in Brussel gegaan. Dat paste beter in mijn agenda. Bloed geven in Brussel is wel leuk: je komt er collega’s tegen van wie je niet wist dat ze ook donor zijn. Ik kwam er vier collega’s van een andere afdeling tegen die voor het eerst bloed kwamen geven. Ze hadden elkaar aangespoord om de stap te zetten. Het is altijd aangener om iets samen te doen en ook een geruststelling voor het geval je je wat minder goed voelt na een bloedgift.”

NAAM: Jean Van Holder

LEEFTIJD: 55

BLOEDGROEP: A+

ENTITEIT: Agentschap voor
Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming

GEEFT BLOED SINDS: 20 jaar

AANTAL GIFTEN: 4 bloedgiften per jaar,
vroeger ook 12 plasmagiften per jaar

“Interessant extraatje”

“Ik heb een aantal keer bloedplasma gegeven, maar ben daarmee gestopt toen ik daar op het werk te veel opmerkingen over kreeg en de compensatie ook nog wegviel. Plasma geven is omslachtiger dan bloed geven: je moet langer aan een machine liggen. En bovendien moet ik daarvoor na het werk nog heen en terug naar Antwerpen, met een bus die ingelegd wordt door het Rode Kruis. Dat neemt voor mij te veel tijd in beslag.

Maar bloed geven blijf ik doen, vier keer per jaar. Daar is geen dienstvrijstelling voor nodig. Ik ga altijd ‘s avonds naar de bloedinzameling in Mechelen, meteen na het werk om halfzes. Ik doe dat nog altijd graag. Het is maar een kwestie van een uurtje vrijmaken voor een goed doel.

Naast die humanitaire overweging, is er nog een interessant extraatje. Bij elke bloedgift neemt het Rode Kruis aparte staaltjes om te onderzoeken. Als ze iets onregelmatigs in je bloed vaststellen, waarschuwen ze meteen. Ik heb het gelukkig nog niet meegemaakt, maar het geeft wel extra zekerheid.”

Wilt u ook bloed geven?

Wie in Brussel werkt, kan op 24 oktober terecht in de cafetaria van het Ferrarisgebouw in de Brusselse Noordwijk. Inschrijven kan vanaf 24 september via de website bloedinzameling.rodekruis.be/vlaamseoverheid. Mee campagne voeren kan ook: daarvoor stuurt u een mailtje naar ehbo@vlaanderen.be.

Typen

De Russische veiligheidsdienst van het Kremlin heeft voor duizenden euro's ouderwetse typemachines besteld. Zo wil het eventuele lekken tegengaan. Zeker na de recente heisa rond NSA-klokkenluider Edward Snowden. Die lekte duizenden computerbestanden met gevoelige informatie. Daarom wil de veiligheidsdienst opnieuw met papieren documenten werken. Volgens de aanbesteding moeten de machines zowel Engelse als cyrillische - het alfabet dat in zes Slavische talen gebruikt wordt, waaronder het Russisch - karakters hebben. En een handvat, om ze makkelijk te transporteren.

Klim

Federale collega's die niet over een universitair diploma beschikken, zullen zich voortaan kunnen bijscholen om zo op te klimmen naar het hoogste niveau. Selor, het selectiebureau van de federale overheid, zal eerst de geïnteresseerden testen op hun generieke kwaliteiten. Nadien volgen dan vier cursussen over recht, economie of overheidsfinanciën van een masterprogramma van een universiteit of hogeschool. De andere vakken worden in overleg met de personeelsdirecteur van het departement gekozen. De beslissing wie uiteindelijk een functie van niveau A krijgt, komt er na een vergelijkende selectie en de rangschikking van de kandidaten.

Begraven

Een onopgemerkte besparingsmaatregel van de federale regering zet kwaad bloed bij de gepensioneerde ambtenaren. Zij kunnen straks fluiten naar de begrafenisvergoeding. De begrafenisvergoeding is een soort overlijdensverzekering die deel uitmaakt van het overheidspensioen. Alle gepensioneerden betalen daarvoor een maandelijkse bijdrage van 0,5 procent van hun pensioen. Bij hun overlijden krijgen de nabestaanden in ruil daarvoor een vergoeding die gelijk is aan een brutomaandpensioen. De bijdrage moeten ze blijven betalen, maar de vergoeding valt nu weg, waardoor hun pensioen dus eigenlijk verlaagt.

Ziekelijk

Federale ambtenaren die zich een dag 'ziek' melden en liever geen controle krijgen, kunnen het best wachten tot na half tien om hun afwezigheid door te geven. Meestal is de agenda voor controlebezoeken op dat moment immers volgepland. Dat is af te leiden uit de audit van het Rekenhof over het absentieïsmebeleid in de federale diensten.

In 2011 werden maar liefst 42 000 controles aangevraagd. Bij 98 procent van de gecontroleerden bleek alles in orde. Concreet worden per jaar slechts 87 federale ambtenaren betrappt op onrechtmatige afwezigheid.

Afbouw

Omdat het aantal aanvragen voor bouwvergunningen door de crisis terugloopt, hebben duizenden Nederlandse gemeenteamttenaren geen werk meer. Ook lopen de gemeenten inkomsten mis door de belastingen die burgers daar normaal gesproken voor betalen. De ambtenaren ontslaan kan niet en dus lopen de kosten door terwijl de inkomsten stagneren. Een groot deel van de betrokken ambtenaren zal wel worden herplaatst.

ERIC COENEN, CHAUFFEUR VAN TOPAMBTENAAR ERIK PORTUGAELS, BIJ DE SCHEEPVAART

“Erik vertrouwt me blindelings”

PROFIEL

Leeftijd 54 • **Werkt sinds** 1978 bij De Scheepvaart (sinds 1980 Vlaamse overheid) • **Loon** 2100 euro netto (+ maaltijdcheques en overuren) • **Niveau** D4 • **Werkt ongeveer** van 8.30 uur tot 16.45 uur (vaak overuren) • **Opleiding** lager middelbaar, avondcursussen automechanica en houtbewerking • **Woont in** Houthalen, **werkt in** Hasselt • **Komt naar het werk met** de auto • **Werkt nauw samen met** Erik Portugaels

[Volg de dag van chauffeur Eric >](#)

"Kilometers wegen na 31 jaar"

"Ik zal de gps aanzetten", zegt topambtenaar Erik Portugaels. Hij laat zich rijden, maar niet als een minister of CEO. Hij zit vooraan en houdt alles mee in het oog. "Ik heb geen gps nodig hoor", antwoordt chauffeur Eric Coenen, 31 jaar ervaring achter het stuur. 13 nestelt zich op de lege achterbank om het verhaal te volgen van twee 'compagnons de route'.

BART AERTS

Achter in de zwarte Citroën C6 horen we dat het verhaal van Erik en Eric opvallende gelijkenissen vertoont. Erik Portugaels startte als ambtenaar bij De Scheepvaart in de jaren 70 en klom op tot gedelegeerd bestuurder. Eric Coenen werkte in diezelfde jaren 70 op de buitendienst van de 'beheerder van de bevaarbare waterwegen in Limburg en Antwerpen' en schopte het tot 'leidinggevend hoofdassistent' en chauffeur van de baas.

Waarom bent u chauffeur geworden?

"Dat is toevallig gegaan. De toenmalige chauffeur ging mee met de directeur die kabinetschef werd en toen hebben ze mij gevraagd om chauffeur te worden. En zo rij ik al 31 jaar rond. Eerst sporadisch. De directeur moest twee keer per jaar in Brussel zijn.

Maar administratieve rompslomp en vergaderwoede hebben die frequentie flink opgedreven. Nu rijden we bijna dagelijks ergens naartoe. Vandaag is dat naar Antwerpen, naar het kantoor van de BAM (*Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel, red.*) waar Erik een vergadering heeft. Terwijl ik rij, belt Erik en bereidt hij zich voor. Of we dan niet vaak belangrijke dingen horen? We horen maar de helft, hé. Meestal weet ik dus maar half waarover het gaat. Een chauffeur moet discreet zijn, uiteraard. En Erik vertrouwt me blindelings. Soms geeft hij zelfs zijn kredietkaart en code aan mij om iets te betalen."

Van hier naar daar rijden en terug lijkt een eenvoudige job.

"Ja, dat denken wel meer mensen. Maar er is veel veranderd doorheen

de jaren. Toen ik begon, kon je de auto's tussen Bekkevoort en Leuven tellen. Nu ook, maar ze staan stil. En het enige zekere aan mijn job is, dat niets zeker is. Ik weet doorgaans wanneer ik start, maar nooit wanneer ik stop. De dagindeling van Erik varieert en kan soms op het laatste moment veranderen. Af en toe rij ik ook in het weekend rond. Maar Erik probeert me toch te sparen en rijdt regelmatig zelf op zaterdag en zondag. Ieder jaar bollen we toch zo'n 60 000 kilometer. En na al die jaren begint dat wel te wegen. Hoewel ik veel last heb gehad van mijn rug, ben ik blijven doorgaan. Het zijn vooral ook de onregelmatige uren die het zwaar maken. Thuis wachten een vrouw en twee kinderen. Mijn vrouw zegt dat ik ook getrouwd ben met De Scheepvaart. In sommige periodes breng ik meer tijd door met Erik dan met mijn vrouw. Zo heb ik ooit de eindejaarsvoorstelling van mijn zoon en dochter op school gemist. Dat was wel pijnlijk. Maar het werk gaat voor alles en ik plan onder tussen niets meer. Ik raak amper bij de tandarts. Zelfs toen ik een medaille kreeg voor 25 jaar dienst en daarvoor een vrije dag kreeg, moest ik werken. Toen mocht ik wel mijn vrouw meenemen naar de uitreiking."

Hoe zwaar weegt de tol?

"Sommige collega-chauffeurs zijn hun vrouw al kwijtgespeeld met deze job. Anderen hebben letterlijk de dienstauto achtergelaten en zijn gaan lopen. Ik heb het geluk dat Erik en ik goed overeenkomen. Anders hou je dat zo lang niet vol. En om af te kicken gaat de gsm uit tijdens mijn vier à vijf weken zomervakantie. Als Erik in mei 2014 met pensioen gaat, stop ik als chauffeur. Het is dan genoeg geweest. Dan ga ik voltijds werken in de drukkerij van De Scheepvaart. Niet langer moeten leven naar de agenda van een ander zal een verademing zijn." Even later klinkt het zo: tja, ik weet niet of ik het ga missen. De lange uren en het wachten in elk geval niet. De ontmoetingen met collega-chauffeurs en de afwisseling in de job misschien wel. Ach, we zien wel."

08:30

Start van de werkdag. Eric komt aan op de hoofdzetel van De Scheepvaart in Hasselt met zijn eigen wagen. "Als we 's avonds laat eindigen, neem ik de dienstauto mee naar huis en ga ik Erik de volgende dag ophalen. Andere dagen rijden we elk met onze eigen auto naar het werk."

10:00

Als hij nog niet de baan op is, gaat Eric de broodjes en de lunch halen voor de collega's.

10:32

Tussen de ritten door werkt Eric in de drukkerij. "Behalve kopieën maken en dossiers inbinden, stel ik handleidingen samen en maak ik brochures. Heel gevarieerd werk en een aangename afwisseling met het werk als chauffeur."

11:00

Eric en Erik vertrekken naar Antwerpen waar de gedelegeerd bestuurder een vergadering bijwoont in de gebouwen van de BAM.

12:19

"Ik eet 's middags altijd mijn boterhammen achter het stuur. Vaak is er weinig tijd om te eten. Maar soms moet ik ook lang wachten. Vervelen doe ik me nooit. Ik heb altijd mijn tablet mee en lees 30 boeken per jaar. Vandaag ben ik verdiept in *De Scheepjongen* van John Boyne, over een kleine crimineel die scheepmaatje wordt."

14:09

Terug naar Hasselt waar een nieuwe bespreking wacht. Dit keer met Promotie Binnenvaart Vlaanderen.

15:05

Dagelijkse afspraak met de post. Ook dat is een taak van chauffeur Eric.

17:15

Na de werkdag blaast Eric even uit in de keuken en slaat hij een praatje met dochter Mart.

“We moeten kritiek om

armen, niet afwijzen"

Peter Cabus (58) (rechts)

- ✓ Secretaris-generaal Departement Ruimtelijke Ordening, Wonen en Onroerend Erfgoed (RWO), roepnaam Ruimte Vlaanderen sinds 2012
- ✓ Het Departement RWO telt 327 personeelsleden en ondersteunt het beleid rond ruimtelijke ordening.
- ✓ Licentiaat in de Geografie en in de Stedenbouw en Ruimtelijke Ordening, doctor in de Economische Geografie
- ✓ Geboren in Mechelen (Antwerpen), getrouwd met Rita, twee volwassen dochters en een zoon, twee kleinkinderen
- ✓ Woont in Mechelen (Antwerpen)
- ✓ Werkt in Brussel
- ✓ Ambtenaar sinds 1979
- ✓ Zegt over zichzelf: "Op het werk heb ik een snelle geest. Ik bekijk iets en ik weet meestal meteen waar het over gaat."

Koen Vermoesen (44) (links)

- ✓ Diensthoofd Vestiging en Ruimtelijke Economie in het Agentschap Ondernemen
- ✓ Het Agentschap Ondernemen telt 260 personeelsleden en heeft als taak het economisch beleid uit te voeren en te zorgen voor de operationele voorbereiding. Het is ook een aanspreekpunt en gids voor ondernemers.
- ✓ Licentiaat Toegepaste Economische Wetenschappen (TEW)
- ✓ Geboren in Aalst (Oost-Vlaanderen), getrouwd met Mia, vader van Seppe (5) en Hanna (3)
- ✓ Woont in Meldert (Oost-Vlaanderen)
- ✓ Werkt in Brussel
- ✓ Ambtenaar sinds 1998
- ✓ Zegt over zichzelf: "Als diensthoofd kan ik 's avonds wel doorwerken, maar ik vind niet dat ik dat kan eisen van mijn collega's."

"We moeten ruimte maken voor kritiek in onze processen, in plaats van ze af te wijzen", zegt Peter Cabus, secretaris-generaal van Departement Ruimtelijke Ordening, Wonen en Onroerend Erfgoed (RWO). "Ons departement is onlangs grondig gereorganiseerd om efficiënter in te spelen op de mondiger, meer betrokken maatschappij." Ook *beste vriend*, *beste collega* Koen Vermoesen van het Agentschap Ondernemen zit op hetzelfde spoor. "We moeten mee evolueren en inspelen op nieuwe behoeften", klinkt het in een breed gesprek met een focus op 'ruimtelijke economie'.

FRANK WILLEMSE EN LEEN DE DYCKER

'Ruimtelijke economie' is wat Peter Cabus en Koen Vermoesen bindt, niet alleen als ambtenaar, maar ook als onderzoeker en lesgever. Allebei hebben ze behalve professionele, ook academische interesse in hoe de ruimte het best kan worden georganiseerd en hoe de economie en andere maatschappelijke activiteiten daarin kunnen bloeien. "Het is pas als je dieper in de materie duikt en zo afstand neemt, dat je echt weet waar het om gaat. Anders blijf je gewoon op de golven meedrijven", zegt de secretaris-generaal van RWO die ook nog eens professor is. Maar wel pas sinds zijn 45ste.

Was professor worden een droom die u wilde verwezenlijken?

PETER: "Vroeger zou ik gezegd hebben: 'Ja, en het is een gemiste kans dat ik niet als jonge kerel mijn doctoraat heb behaald.' Nu niet meer. Na mijn studie ben ik assistent aan de universiteit geworden, maar ik zag al gauw dat mijn doctorerende collega's, als ze eenmaal gepromoveerd waren, moesten gaan stempelen. Het was eind jaren zeventig ook crisis en er was weinig werk. Dus deed ik mee aan een examen van de GERV (*Gewestelijk Economische Raad Vlaanderen, voorloper van SERV, red.*) en kon ik beginnen als secretariaatsmedewerker. Mijn korte carrière op de universiteit had me geleerd hoe ik me ergens in kon verdiepen en dus nam

ik dossiers mee naar huis en begon daarin te graven. Ik weet niet waarom. En waarom ik de drang had om mijn bevindingen ook nog eens te publiceren. De aard van het beestje, zeker. Begin jaren negentig ontdekte ik dan dat ik na mijn uren echt nog veel tijd overhad. De kinderen waren al wat groter, de verbouwingen in het huis waren achter de rug. Ik had ook op café kunnen gaan, maar ik besloot om er dat doctoraat bij te nemen."

KOEN: "Ik heb na mijn studie eerst op de Faculteit Economie gewerkt van KU Leuven, maar dat sloot inhoudelijk niet zo aan op mijn interesses. Op het Instituut voor Stedenbouw en Ruimtelijke Ordening (ISRO) en later op het Hoger Instituut voor de Arbeid (HIVA) voelde ik me wel thuis. Daar werkte ik op de brug tussen economie en ruimtelijke planning, en als onderzoeker bij het HIVA kon ik technische bijstand geven aan de Vlaamse overheid. Dat vond ik heel boeiend: ik was academisch bezig en tegelijk ook in de praktijk actief. Er was hier bovendien heel wat te doen voor iemand die economie en ruimtelijke planning kon combineren. Daarom heb ik meegedaan aan examens en gewacht tot er een geschikte vacature vrijkwam."

PETER: "Na mijn doctoraat wilde ik op mijn 45ste nog wel een academische carrière uitbouwen, maar het aantal plaatsen aan de universiteit is beperkt. Zeker voor iemand die er pas op latere

Peter: "Ik denk dat ik in mijn huidige positie maatschappelijk meer kan betekenen dan wat ik ooit had kunnen betekenen als academicus."

leeftijd instapt. Niettemin ben ik gaan lesgeven en dat doe ik nu nog, weliswaar maar één vak: *Space society and policy* aan de KU Leuven. Ik ben daar tevreden mee en weet dat ik in mijn huidige positie maatschappelijk meer kan betekenen dan wat ik ooit had kunnen betekenen als academicus."

Is uw werk moeilijker geworden naarmate het land steeds voller is gebouwd?

KOEN: "Niet noodzakelijk moeilijker, omdat we onszelf blijven heruitvinden en ruimtelijke economie niet alleen zien als een bedrijventerreinbeleid. We zullen over tien jaar veel minder van dat soort terreinen nodig hebben. Intussen groeit de behoefte aan (her)ontwikkelingsprojecten die multifunctionele omgevingen realiseren. Daar zijn andere denkpatronen en middelen voor nodig."

PETER: "Vroeger werden beslissingen ook veel meer van boven naar beneden genomen, nu is het veel meer een speelveld met belanghebbenden: bedrijven, ontwikkelaars, vastgoedpromotoren, de lokale besturen ... Iedereen speelt nu zijn rol, waarbij wij nog altijd als een soort van orkestleider alles dirigeren."

Maakt het NIMBY-syndroom - wat er ook gebeurt, als het maar niet in mijn achtertuin is - het werk van plannen en ontwikkelen ook niet zo goed als onmogelijk?

PETER: "De mondigheid van de burgers is inderdaad enorm toegenomen. Ze organiseren zich beter en daar moet je als overheid op inspelen. Niet op een defensieve manier, want dan heb je bij

voorbaat al verloren. Nee, we moeten aanvaarden dat er weerstand is, al noem ik het liever 'betrokkenheid'. We moeten die betrokkenheid opnemen in het proces en niet zomaar onze plannen doordrukken. Je moet als overheid volwassen genoeg zijn om diegenen die je bekritisieren, te omarmen in plaats van hen af te wijzen."

KOEN: "Dat alles intussen ook veel juridischer geworden is, maakt het er wel niet makkelijker op."

"Als je voldoende vrije tijd neemt, kun je sneller en beter werken"

PETER CABUS

Kan het juridische niet getemperd worden door de regelgeving te vereenvoudigen?

KOEN: "MOW heeft recent een knelpuntenstudie gemaakt over de onteigeningsregelgeving. Wat blijkt: er zijn meer dan dertig verschillende wetgevingen die omschrijven welke doelstellingen 'van algemeen nut' zijn en dus een basis kunnen zijn om te onteigenen. Terwijl toch geval per geval moet worden beoordeeld of een onteigening voor het algemeen nut gebeurt. Je hebt toch geen dertig verschillende decreten en procedures nodig om dat algemeen nut te bepalen?"

PETER: "Ook wij zijn op zoek naar hoe we die onteigeningsprocedures beter op elkaar kunnen afstemmen. Al bij de opstelling van het Ruimtelijk Structuur Plan Vlaanderen in 1997 werd gezegd dat er een grond- en pandeninstrumentarium nodig was om het ruimtelijk

beleid te kunnen realiseren. Dat is er nog steeds onvoldoende, of het is te versnipperd."

KOEN: "Dat zijn toch dingen waar je als sg nu werk van kunt maken."

PETER: "Uiteraard en dat doen we ook. Intern zijn we intussen ook gereorganiseerd, zodat we beter kunnen inspelen op de nieuwe uitdagingen op het vlak van ruimtelijk beleid. Daarbij is de zogenaamde subsidiariteit belangrijk. Al sinds 1999 werken we aan de bestuurlijke ontvoogding van de lokale besturen en eind 2014 moeten we die afronden. Dan is de taakverdeling duidelijk en kunnen wij ons focussen op onze Vlaamse kerntaken."

KOEN: "Laat ons er meteen ook voor zorgen dat steden en gemeenten meer een aanspreekpunt worden voor bedrijven."

Zijn we het werk zo niet aan het doorschuiven naar de lokale besturen?

PETER: "Nee, we laten hen eindelijk hun werk doen en eigenen ons niet meer alle dossiers toe. We moeten van dat centralisme af. Het is toch logisch dat het lokale bestuur alles meer in handen neemt. Zij staan het dichtst bij die gemeenschap van burgers, bedrijven en organisaties. We moeten niet de pretentie hebben het beter te kunnen dan die burgemeester of dat gemeentebestuur. Veel lokale besturen zijn degelijk uitgerust om een goed ruimtelijke ordeningsbeleid te voeren; andere zullen we wat meer moeten ondersteunen. We moeten natuurlijk niet naïef zijn: we zullen de voorwaarden goed moeten blijven definiëren en blijven toekijken op de naleving ervan."

Koen: "Alles is veel juridischer geworden, waardoor het allemaal veel moeilijker wordt."

Moeten jullie hard werken bij de Vlaamse overheid?

PETER: "Vroeger bij de SERV werkte ik op projecten en kon ik het voor mezelf allemaal organiseren. Sinds het kabinet (*Cabus was tussen 2009 en 2011 kabinetschef Ruimtelijke Ordening onder minister Muylers, red.*) en daarna hier, word ik veel meer geleefd. Niet dat ik niks over mijn agenda te zeggen heb, maar ik word meer opgeslorpt door dingen die nu eenmaal bij mijn functie horen, vooral vergaderingen dan. Hoewel ik meestal dagen klopp van meer dan tien uur, heb ik niet het gevoel dat ik hard werk. Thuis en in het weekend probeer ik in de regel niet te werken, omdat ik met de jaren heb geleerd dat ik mijn vrije tijd moet nemen. Anders hou ik het niet vol. Bovendien, als je voldoende vrij neemt, kun je ook sneller en beter werken. Wat ik nog wel doe is mijn iPad en Blackberry naast me leggen in de zetel en reageren als er iets binnenkomt. Dat kan ik toch niet laten."

"Het is belangrijk te weten wat je echt zou willen in je leven, zelfs al heb je nu niet de tijd om het te doen"

KOEN VERMOESEN

KOEN: "Al bij al heb ik een luxejob. Ik begin om negen uur en stop twee dagen in de week om vier uur zodat ik de kinderen kan oppikken van school. Ik werk 's avonds meestal wel nog van negen tot elf. Dat maakt een werkweek van 42 tot 45 uur. Dat is te doen. Vroeger waren er wel meer piekperiodes, terwijl het nu

constant druk is. Wat op zich niet echt goed is."

PETER: "We hebben intern een tevredenheidsonderzoek gedaan en een van de vragen was: 'Kom je toe met je werktijd om je job te doen?' Vooral bij de A's was het antwoord nee. Je kunt dat positief interpreteren en vaststellen dat ze hun job toch doen, zelfs al komen ze er niet met hun werktijd. Maar je moet als werkgever vooral voorzichtig en eerlijk zijn. Voor je het weet, branden goeie mensen op."

Hebt u werk en gezin altijd kunnen combineren?

PETER: "Toegegeven, ik ben thuis niet veel beschikbaar geweest, maar ik heb in het weekend wel vaak chauffeur gespeeld voor de kinderen, die in heel het land gingen volleyballen. Ik geef ook toe dat mijn vrouw de meer huishoudelijke taken doet. In het begin, toen zij nog werkte, hielp ik wel meer, maar we zijn automatisch in de traditionele rollenpatronen gegleden. Ik weet in ieder geval dat ik zonder haar nooit zo hard had kunnen werken en carrière maken."

Een nieuwe omzendbrief geeft werknemers het recht om flexibel en thuis te werken. Vindt u dat een goed idee?

PETER: "Plaats- en tijdonafhankelijk werken is een goeie zaak voor je gezin en vrije tijd, maar als ik het vanuit het standpunt van de werkgever bekijk, zie ik toch een aantal problemen. Je moet het hier wel nog georganiseerd krijgen en het veronderstelt een enorme vertrouwensband tussen werkgever en werknemer. Bovendien heb je als

organisatie een cultuur en die maak je jezelf makkelijker eigen als je er ook fysiek bent. Niet dat je er altijd moet zijn, maar als je er nooit bent, vraag ik me af hoe betrokken je kunt zijn? Ik chargeer nu even, maar kunnen we de mensen die flexibiliteit willen dan niet evengoed een zelfstandigencontract aanbieden? Het grootste probleem is echter dat besparingen de drijfveer achter die omzendbrief flexibel werken zijn. Hoe meer mensen thuis werken, in hoe minder vierkante meter er moet worden voorzien. Dat is relevant vanuit budgettair oogpunt, maar of het ook zo is vanuit andere oogpunten?"

U bent 58. Gaat u tot uw 65ste door?

PETER: "Ik zie dat zeker zitten. Maar ik zit in de fase van mijn leven waar ik geen controle heb over mijn gezondheid. Maar zoals ik me nu voel, wel. En wat daarna? Het pensioen is voor mij echt nog wel ver weg."

KOEN: "Voor mij nog veel verder, maar ik weet al wel wat ik dan wil doen: natuurgids worden. Een vriend van me heeft een paar jaar geleden een depressie gehad en zijn therapeut had hem gezegd hoe belangrijk het is dat je je niet laat leven. Hoe belangrijk het is te weten wat je echt zou willen in je leven, zelfs al heb je nu niet de tijd om het te doen. Toen ben ik beginnen na te denken. *Et voilà*, het is natuurgids geworden! Ik vind het gezond om zoiets voor ogen te houden."

Veel succes allebei.

Zomerse oase van rust

Nu is het nog heerlijk rustig in het Sint-Ursula-Instituut in Onze-Lieve-Vrouw-Waver, maar vanaf september lopen hier weer zo'n 1700 leerlingen rond. De school plant dit jaar restauratiewerkzaamheden aan de gevels. Daarvoor diende de inrichtende macht van de school een subsidieaanvraag in bij de collega's van het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGION) en bij Onroerend Erfgoed.

Omdat het prachtige school- en kloostercomplex uit de negentiende eeuw beschermd is als monument, komt Onroerend Erfgoed met subsidies voor de restauratie over de brug. AGION subsidieert en financiert de aankoop, de bouw en de verbouwing van scholen.

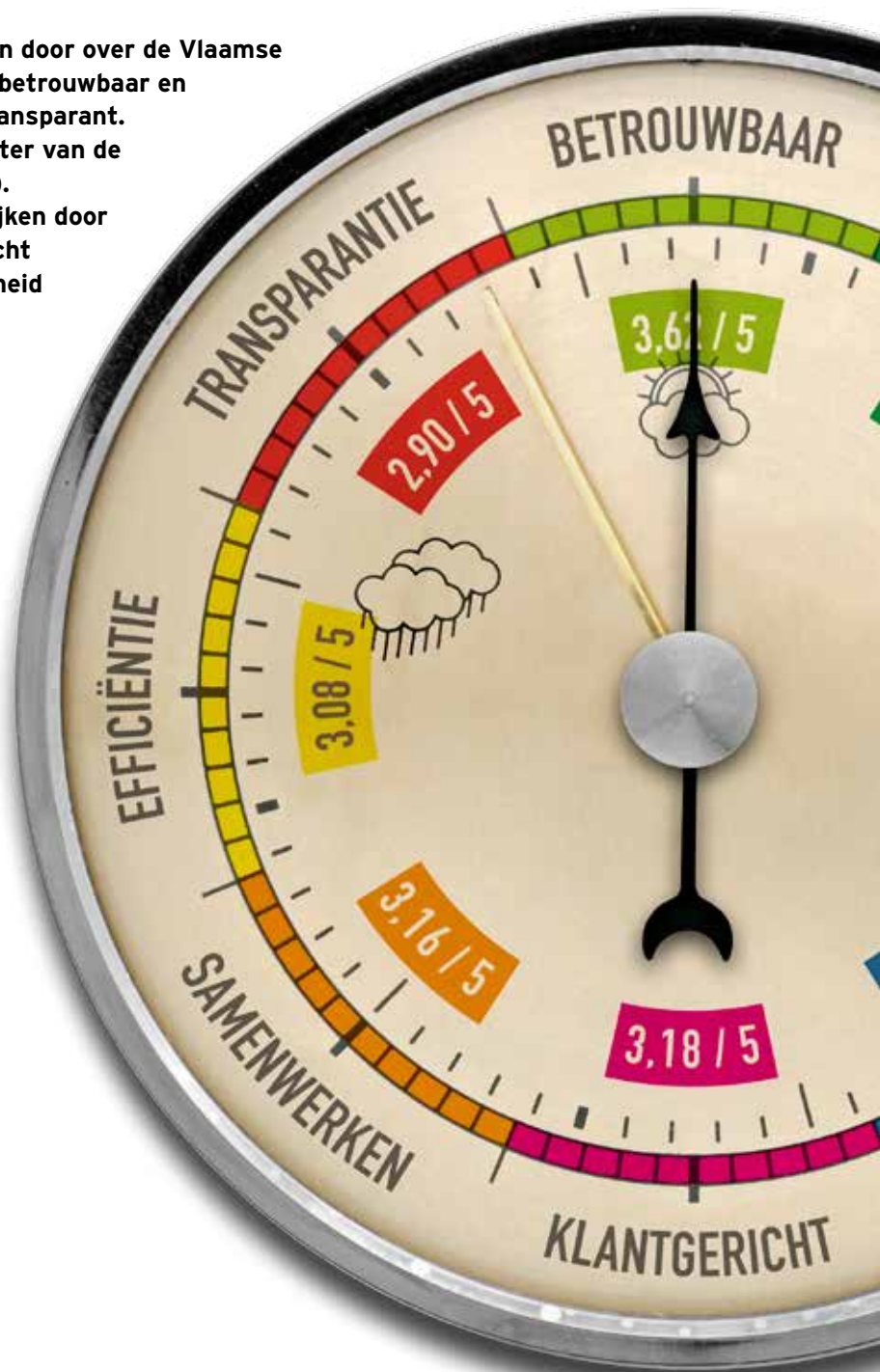
Foto: Lieven Van Assche

Hoe goed of slecht sc

Vraag bij burgers, bedrijven of lokale besturen door over de Vlaamse administratie en ze antwoorden eensgezind: betrouwbaar en toegankelijk, maar ook minder efficiënt en transparant. Dat blijkt uit de eerste tevredenheidsbarometer van de Studiedienst van de Vlaamse Regering (SVR). 13 overloopt de resultaten, laat ze verduidelijken door burgers, bedrijven en lokale besturen en belicht enkele van de vele projecten die de tevredenheid moeten verbeteren.

FRANK WILLEMSE

	Score*
Transparantie	2,90 / 5
Efficiëntie	3,08 / 5
Samenwerken	3,16 / 5
Klantgericht	3,18 / 5
Voortdurend verbeteren	3,18 / 5
Vernieuwend	3,20 / 5
Toegankelijkheid	3,25 / 5
Betrouwbaar	3,62 / 5

* Gemiddeld resultaat van de drie doelgroepen, '1' staat voor 'negatief', '5' voor 'positief' en '3' voor 'neutraal'.

oren we? (en wat doen we eraan?)

Als we het oordeel bekijken over de kwaliteiten van de Vlaamse administratie, zijn de antwoorden van burgers, bedrijven en lokale besturen eensluidend. *Transparantie* krijgt een negatieve score. *Efficiëntie, samenwerken, klantgerichtheid* en *voortdurend verbeteren* een neutrale. *Vernieuwen* scoort niet veel beter maar valt op, "al is het maar omwille van de mindere score van de andere administraties in dat opzicht", aldus het verslag van de studiedienst. Op *toegankelijkheid* en *betrouwbaar* scoren we absoluut veel beter.

Federaal slechter, al de rest beter

De Vlaamse overheid krijgt voor de meeste kwaliteitskenmerken de op een na laagste score in vergelijking met andere administraties zoals de federale, de provinciale, de gemeentelijke administraties en de OCMW's. "Doorgaans doet de provinciale administratie het iets beter, terwijl OCMW's en gemeentelijke administraties de hoogste score krijgen", staat in het verslag van de studiedienst. Het federale bestuursniveau scoort verhoudingsgewijs het slechtst, wat tot de conclusie leidt dat "de appreciatie gunstiger is naarmate het betrokken bestuursniveau spreekwoordelijk dichter bij de burger of het bedrijf staat".

WAT DOEN WE ERAAN?

516 projecten

De Vlaamse administratie startte in 2009, bij het begin van de legislatuur, met het meerjarenplan Slagkrachtige Overheid. Daarin staan strategische doelstellingen als 'minder bestuurlijke drukte en meer vereenvoudiging' en 'verbetering van dienstverlening door innovatie'. Het plan werkt verder op een vereenvoudigingsoperatie die al sinds 2005 aan de gang is. Hoog op de agenda staan projecten als 'het verlagen van planlasten voor lokale besturen', 'een geïntegreerde benadering van ondernemers', 'het automatisch toekennen van sociale rechten' en 'betere koppelingen tussen databanken'.

Intussen hebben verschillende entiteiten van de Vlaamse overheid al 516 projecten opgestart die inspe-

len op die strategische doelstellingen. Vaak zijn het digitaliserings- en automatiseringsprojecten, maar er zit ook veel opschoningswerk van wet- en regelgeving in. Het gaat dan bijvoorbeeld om grote vereenvoudigingsdossiers zoals 'de omgevingsvergunning' voor bedrijven die de milieu- en de bouwvergunning combineert, en kleintjes zoals de 'afschaffing van de vergunning voor het plaatsen van houten afsluitingen'.

In de loop van 2014 zal het Departement Bestuurszaken een finaal voortgangsrapport opstellen. Intussen kan voor een stand van zaken hun website worden geraadpleegd.

 [www.bestuurszaken.be/
projectendatabank](http://www.bestuurszaken.be/projectendatabank)

WAT VINDEN DE LOKALE BESTUREN VAN ONS?

Correct, maar niet efficiënt

De lokale besturen zijn het meest tevreden over de Vlaamse administratie. Globaal genomen geven ze 6,22/10. Ter vergelijking: de OCMW's scoren 7,33/10 en de federale administratie 5,43/10.

De Vlaamse administratie scoort bij de lokale besturen eensgezind het best op 'betrouwbaarheid'. "Drie kwart van de lokale besturen zijn het erover eens dat de informatie die ze van de Vlaamse overheid krijgt, correct is", stelt de studiedienst vast. Mooi meegenomen is dat voor lokale besturen 'correcte informatie' ook het zwaarst weegt. Ook voor 'toegankelijkheid' haalt de Vlaamse administratie een relatief goed resultaat. Maar haar processen en regels vinden de lokale besturen niet altijd even transparant en efficiënt.

Voor de subsidietrajecten blijken lokale besturen het meest ontevreden over de hoeveelheid informatie die ze moeten aanleveren om een subsidie te krijgen, en de snelheid van betaling en behandeling.

WAT IS HET PROBLEEM?

"Te weinig vertrouwen in ons"

MARK SUYKENS, VVSG

"Er zit veel positieve dynamiek in de Vlaamse administratie, maar ze zou ons meer als partner moeten beschouwen en ons meer moeten vertrouwen. Nu wil ze te vaak de laatste controle doen, het laatste woord hebben, het kleinste detail regelen", zegt Mark Suykens, algemeen directeur van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG). Hij erkent de inspanningen van de Vlaamse administratie om zich aan te passen aan de behoeften van de lokale besturen in plaats van omgekeerd, maar "we blijven in het ongewisse over investeringsprogramma's en de vereenvoudiging geldt niet voor milieudossiers. Juist een domein waar heel veel rapporteringsverplichtingen zijn die volgens ons nergens toe leiden."

Suykens vindt dat de Vlaamse administratie sowieso te veel waarde hecht aan papieren detailverslagen "terwijl ze beter via steekproeven op het terrein zou controleren en zien wat we precies doen." Een bredere blik is ook nodig. "Nu beschikt de Vlaamse administratie over sterke specialisten die allemaal deskundig en correct werken op hun domein. Maar juist door die specialisatie en door de verregaande opdeling van de Vlaamse administratie ontbreekt het hun aan een globaal beeld. Ook al omdat er te weinig wordt samengewerkt en er te veel interne onenigheid is", klinkt het. Suykens wil ondanks de kritiek benadrukken dat het wel de goeie kant uitgaat: "Maar het blijft een processie van Echternach."

WAT DOEN WE ERAAN?

"Hun planning volgen, niet de onze"

FREDERIK VANLAERE, BESTUURSZAKEN

"Vroeger moesten de lokale besturen rekening houden met de timing van de Vlaamse administratie, nu houdt de Vlaamse administratie rekening met de timing van de lokale besturen", zegt Frederik Vanlaere, coördinator van de dienst Wetsmatiging van het Departement Bestuurszaken. De ommekeer zit vervat in het Planlastendecreet en de

introduc tie van een eenvormige 'beleids- en beheerscyclus' (BBC). Het decreet moet zorgen voor minder administratieve lasten en BBC voor digitale meerjarenplannen die gespreid zijn over zes jaar, met doelstellingen, actieplannen en middelen waarvoor de Vlaamse overheid jaarlijks in subsidies voorziet. Dat betekent een werklastvermindering voor de lokale besturen, die niet langer 78 verschillende, maar één enkel plan moeten indienen, en ook een stevige reductie van de rapporteringsverplichtingen. Dat zijn juist de dingen waar de lokale besturen het meest ontevreden over zijn en waarover Bestuurszaken zelf stelt: "Ze zitten verstrikt in een plannings- en rapporteringslast die vaak verglijdt tot tijdrovende papieren oefeningen waarbij de relevantie voor de eigenlijke beleidsuitvoering steeds minder groot wordt." Vanaf 1 januari 2014 moet dat verleden tijd zijn. "Maar het zal heel wat investeringen in mensen en ICT blijven vragen, zowel bij de Vlaamse administratie als bij de lokale besturen. De dingen eenvoudiger maken is nu eenmaal vaak erg ingewikkeld", stelt Frederik.

Frederik Vanlaere, Bestuurszaken

WAT VINDT DE **BURGER** VAN ONS?

Klantgericht, maar niet transparant

De burgers geven ons een 6,09/10 op de tevredenheidsschaal. Dat is meer dan we krijgen van de bedrijven, maar minder dan van de lokale besturen. Ter vergelijking: burgers geven de gemeentelijke administraties 6,78/10 en de federale amper 5,50/10. Net zoals de lokale besturen vinden burgers de Vlaamse administratie vrij betrouwbaar en toegankelijk, maar minder efficiënt en transparant. In tegenstelling tot de lokale besturen zijn ze wel minder eensgezind in hun oordeel over de Vlaamse administratie. Burgers die een aanvraag indienen voor bouw- of woonpremies en studietoelagen, vinden het vaak te veel rompslomp. Ook over de snelheid van behandeling en de uitbetaling zijn ze minder tevreden. Opmerkelijk is wel dat de tevredenheid over de klantgerichtheid van het personeel wel hoog scoort, maar die bepaalt maar voor een klein deel de algemene tevredenheid. Zowat de helft van de burgers weet niet waar ze bij de Vlaamse administratie terecht kunnen met klachten of problemen.

WAT IS HET PROBLEEM?

"Gebrek aan transparantie leidt tot frustratie"

OMBUDSMAN BART WEEKERS

"Veel van de onvrede bij burgers heeft te maken met de manier van communiceren. Burgers hebben vaak het gevoel dat ze niet welkom zijn met hun klachten of problemen, dat we niet met de armen open klaarstaan en vooral dat we ze niet serieus nemen", zegt Bart Weekers, die als ombudsman van de Vlaamse overheid het beste zicht heeft op wat de burger dwarsligt. Voor hem zou het al heel wat zijn als de Vlaamse administratie transparanter zou zijn in haar processen. Dat voorkomt frustratie en onvrede: "Een voorbeeld: als je een schooltoelage al in augustus aanvraagt, maar je vergeet je rekeningnummer erop te vermelden, krijg je een brief om alsnog dat reke-

ningnummer mee te delen. Wat er niet bijstaat is dat je veel langer op je geld zal moeten wachten omdat je door het ontbrekende rekeningnummer niet meer in de eerste stapel, maar in de tweede terecht komt. En die wordt pas later verwerkt. De collega's van Studietoelagen zouden dat beter vermelden zodat burgers weten dat hun aanvraag niet onmiddellijk wordt verwerkt en uitbetaald. Maar ja, de Vlaamse administratie communiceert nu eenmaal niet graag slecht nieuws. Terwijl de burger dat best wel kan verdragen. Die hoort liever slecht nieuws dan geen nieuws om dan achteraf het deksel op de neus te krijgen."

WAT DOEN WE ERAAN?

"Overal 1700 en vlaanderen.be"

TANIA HUYBRECHTS, VLAAMSE INFOLIJN

"De Vlaamse administratie is heel divers en heeft een schat aan informatie die jammer genoeg versnipperd en niet eenduidig gestructureerd is. Zeker niet online", zegt Tania Huybrechts, teamhoofd Operaties bij de Vlaamse Infolijn, het centrale punt waar je terechtkunt voor informatie over en problemen met de Vlaamse administratie via het gratis nummer 1700 en via de website www.vlaanderen.be. "Onze naambekendheid

is niet groot genoeg (maar 17 % van de burgers kent het nummer, red.). Om die te vergroten hebben we naast een mediacampagne ook zoveel mogelijk verwijzingen nodig in de communicatie van de Vlaamse administratie", klinkt het. "We staan bijvoorbeeld nu al op elke brief van de afdeling Studietoelagen en op de aanslagbiljetten voor de verkeersbelasting of de onroerende voorheffing. Met VLABEL, Onderwijs en de Vlaamse Ombudsdienst werken we dus al goed samen en gaan we in sommige gevallen verder dan de eerstelijns hulp." De beste manier om de burger te helpen, is voorkomen dat hij vragen of problemen heeft, vindt ook collega Huybrechts: "We hebben dat weer goed gemerkt bij de aanvraagprocedures voor aanmoedigingspremies voor loopbaanonderbreking. Twee jaar geleden kregen we daarover de ene vraag na de andere, maar sinds het onlineaanvraagstelsel het proces versnelde, is de stroom vragen sterk verminderd. Dat is uiteindelijk wat de burger het liefst wil: dat het snel en vanzelf gaat."

Tania Huybrechts, Vlaamse infolijn

WAT VINDEN DE BEDRIJVEN VAN ONS?

Traag en complex

Bedrijven en organisaties hebben veel meer dan burgers en lokale besturen een uitgesproken mening over de Vlaamse administratie, positief maar vooral ook negatief. Daarom scoren we op globale tevredenheid bij hen het slechtst: 5,84/10. Dat negatieve oordeel van bedrijven en organisaties geldt trouwens niet alleen voor de Vlaamse administratie.

Net als bij de burgers en lokale besturen scoort de Vlaamse administratie nog vrij goed op de aspecten 'toegankelijkheid' en vooral 'betrouwbaarheid'. Maar minder goed dan bij de lokale besturen en burgers. Voor de aspecten 'transparantie' en 'efficiëntie' is de score het zwakst.

Bedrijven en organisaties die een beroep deden op de Vlaamse administratie om een milieu- of bouwvergunning te krijgen, zijn het minst tevreden over de snelheid en de hoeveelheid informatie die ze moeten bezorgen. Over de klantgerichtheid, de correctheid en het nut van de informatie zijn ze tevredener. Voor de algemene tevredenheid weegt vooral de snelheid van afhandeling het zwaarst.

Amper een kwart van de bedrijven en organisaties weet waar ze terecht kunnen met problemen en klachten. De helft heeft geen flauw benul en de rest haalt de schouders op.

WAT IS HET PROBLEEM?

"Te vaak een doolhof"

STIJN DECOCK, VOKA

"De bedrijven hebben doorgaans wel vertrouwen in de capaciteiten van de individuele ambtenaar waarmee ze te maken krijgen, maar ze vinden de procedures te zwaar en weinig transparant", zegt Stijn Decock, hoofdeconoom van de Vlaamse ondernemersorganisatie VOKA. Hij ziet veel verbetering bij de Vlaamse administratie zoals de omgevingsvergunning, die vanaf 2014 de bouw- en de milieuvergunning combineert. Maar nog belangrijker is "meer transparantie over tewerkstellingsmaatregelen. Nu zijn er tientallen van die maatregelen en moet je al iemand in dienst nemen om ze te vinden." Dat bedrijven strenger zijn over de Vlaamse administratie en overheidsdiensten in het algemeen, wijt hij aan de internationale blik van ondernemers.

"Ze stellen vast dat het bij ons veel trager en stroever loopt dan in andere landen. Ze missen vooral samenhang en dadendrang. Wat niet wil zeggen dat het hier nooit vlot gaat. De bedrijven zeggen er dan wel bij dat 'je geluk moet hebben met een ambtenaar die je begrijpt'." Voor VOKA moet de Vlaamse administratie sneller en duidelijker worden en meer rechtszekerheid geven. "Het is belangrijker vroeg een nee te krijgen dan veel te laat een 'ja, misschien'." Echt tevreden zouden de ondernemers pas zijn met één agentschap voor ondernemers en een structuur die is afgestemd op die van de bedrijven. Niet omgekeerd. "Nu is het vaak een doolhof, zeker voor nieuwe, snelgroeende ondernemingen", klinkt het.

WAT DOEN WE ERAAN?

"Relevante informatie bundelen"

VEERLE DE BOCK, AGENTSCHAP ONDERNEMEN

"Vanaf 2014 zullen we alle informatie voor ondernemers op één onlineplatform bundelen. Uit eigen onderzoek bleek dat bedrijven het meeste behoefte hebben aan een wegwijs naar de juiste informatie en aanspreekpunten, over de bestuurslagen heen", zegt Veerle De Bock van het Agentschap Ondernemen. 'Over de bestuurslagen heen' betekent in de prak-

tijk de relevante informatie samenbrengen van verschillende beleidsdomeinen binnen de Vlaamse overheid, en ook van gemeentelijke, provinciale, federale en eventueel ook Europese overheden. "Wij maken geen nieuwe informatie, maar geven wel de juiste referenties en links naar de websites mee. Bedoeling op langere termijn is ook om bedrijven onmiddellijk te tonen welke vergunningen en erkenningen ze nodig hebben, welke subsidies en steunmaatregelen er bestaan, de aanvragen ervoor meteen in te dienen en de status op te volgen", legt collega De Bock uit. Er komt ook een centraal punt waar bedrijven alle consultants kunnen vinden die bij de Vlaamse administratie beschikbaar zijn. "We zullen voor de eerstelijns hulp samenwerken met de Vlaamse Infolijn. Voor gepersonaliseerd advies en doorverwijzing is er binnen het Agentschap Ondernemen een eigen *businessunit*", klinkt het.

Veerle De Bock, Agentschap Ondernemen

Onbekend is onbemind

LUDWIG VAN DEN MEERSSCHAUT, DAR

Midden juli kreeg de Vlaamse overheid een nieuw logo waarbij een al even nieuwe communicatieaanpak hoort. Dat was nodig, bleek ook uit de tevredenheidsbarometer: voor burgers, bedrijven en lokale besturen is het imago van de Vlaamse overheid grijs en haar uitstraling zo divers dat ze er zich amper iets bij kunnen voorstellen. Laat staan dat ze ons appreciëren. "Onbekend is onbemind", zegt Ludwig Van den Meersschart, adviseur beeldvorming en reputatie van de Vlaamse overheid bij het Departement Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (DAR). Hij is aangesteld om het imago van Vlaanderen en de entiteiten die Vlaanderen uitdragen kleur te geven en de herkenbaarheid te vergroten. Zowel in binnen- als in buitenland: "Zowat alle entiteiten van de Vlaamse overheid hebben hun eigen logo, huisstijl en merk. Dat is niet alleen duur, maar het versnipperd ook het beeld dat burgers, bedrijven en besturen van de Vlaamse overheid hebben." Het plan is niet om die Vlaamse overheid meer *in the picture* te brengen, maar wel de diensten die ze aanbiedt. "We willen tonen wat er

Ludwig van den Meersschart, DAR

met het belastinggeld gebeurt. Als mensen op de bus stappen, zouden ze moeten weten dat De Lijn op Vlaams geld draait. Als Kind en Gezin bij hen langskomt, moeten ze weten dat het een betrouwbare partner is en betaald wordt met geld van de Vlaamse overheid. Als de gele auto's van de VLM over veldwegen rijden, moeten ze weten dat Vlaanderen daar aan het werk is." Of het een succes wordt, zal volgens Van den Meersschart ook afhangen van de Vlaamse overheid als organisatie zelf: "Als zij de interne versnippering tegengaat, kan dat ons beeld naar buiten alleen maar sterker maken."

Wat is er gevraagd?

De eerste tevredenheidsbarometer van de Vlaamse administratie werd opgesteld door de Studiedienst van de Vlaamse Regering (SVR) in het kader van Vlaanderen in Actie (ViA), Pact 2020 en het meerjarenprogramma Slagkrachtige Overheid. Het was de bedoeling om de gevolgen van de inspanningen van de Vlaamse overheid op de tevredenheid van de burgers, bedrijven, organisaties en lokale besturen te meten.

385 lokale besturen, 1284 burgers en 1085 bedrijven en organisaties werkten mee aan de studie en kregen vragen over hoe tevreden ze zijn over de Vlaamse en andere overheidsdiensten en hoeveel vertrouwen ze erin hebben. Meer specifieke vragen gingen in op de dienstverlening van de Vlaamse administratie voor subsidie- en vergunningstrajecten, informatieverstrekking en klachtenbehandeling.

Belangrijk om te weten is: er zijn alleen vragen gesteld over de werking van de Vlaamse administratie, niet over het politieke beleid. De tevredenheidsbarometer biedt ook geen conclusies op entiteitsniveau, hij geeft alleen een algemeen beeld. Bovendien dateren de resultaten al van 2011 en 2012. Een vervolgmeting is gepland tussen het najaar 2013 en het voorjaar 2015.

Flanders State of the art

Midden juli werd het nieuwe logo voor Vlaanderen voorgesteld. Alle bestaande logo's in de buitenlandse communicatie worden vervangen door één herkenbaar logo. De invoering in Vlaanderen zal de komende 2,5 jaar geleidelijk gebeuren.

“Retro, feestelijk en meisjesachtig: echt iets voor mij!”

“Goed in de groep passen en plezier kunnen maken, is belangrijker dan technisch perfect kunnen dansen”, zegt Sabine Jakiela van 't Schoon Vertier (helemaal links op de foto).

Met de populariteit van het programma *So you think you can dance* in het achterhoofd vroegen we ons af hoe het zat met de danscapaciteiten van onze lezers. We werden overstelpt met reacties van danslustige collega's en vroegen vier daarvan ten dans.

FILIP DE MAESSCHALCK

Sabine Jakiela (28), communicatie-medewerkster bij Zorginspectie, danst al zo'n vijf jaar bij de Gentse cabaretfanfare 't Schoon Vertier. “Ik ben na mijn studies in Gent blijven hangen en

werd opgebeld door een vriend die hen aan het werk zag. ‘Het is meisjesachtig, feestelijk, retro en het gaat om plezier maken: echt iets voor jou’, zei die vriend. Toen ik ging kijken, was ik meteen verkocht. Ik ben dan auditie gaan doen en werd geselecteerd. Sindsdien treed ik in het voorjaar en in de zomermaanden regelmatig op met vijftien andere danseressen en de twintigkop-pige band.” Danservaring alleen is niet doorslaggevend om deel uit te maken van het ensemble. “Buiten wat ballet en jazzdance had ik niet zoveel gedanst, maar aangezien je veel samen onderweg bent, is het ook belangrijk dat je goed in de groep past, dat je uitstraling hebt en plezier kunt maken. Meer dan dat je de

dansjes technisch perfect kunt uitvoeren.” 't Schoon Vertier kan ingehuurd worden voor feestjes, maar de cabaretfanfare staat ook geprogrammeerd op zomerfestivals. “We hebben vorig jaar het nieuwe podium van Werchter ingehuldigd en hebben al op Pukkelpop gestaan, maar ook op de Gentse Feesten vind je ons. We traden ook een week samen op met de Laatste Showband in de gelijknamige talkshow van Michiel Devlieger. Toen heb ik wel vakantie moeten nemen en zagen de collega's me op tv! Maar doorgaans is het perfect te combineren met mijn job.”

 www.schoonvertier.be

“Mijn zoon van tien heeft dansmicrobe geërfd”

“Dansen is voor mij de ideale uitlaatklep”, steekt **Jill Suykens** (40), markt-onderzoeker bij De Lijn in Mechelen, van wal. “Het is een compensatie voor mijn zittend beroep én een leuker alternatief dan fitness.” Jill is thuis in veel genres. “Toch ben ik een laatbloeier. Toen ik elf was, zat ik op de muziekschool, maar daar kon je alleen klassiek ballet volgen en dat zag ik niet zo zitten. Pas op mijn zestiende ben ik via de plaatselijke turnkring begonnen met jazzdance. En daarna volgden salsa, merengue, hiphop, funk, Afrikaanse dans, buikdansen, zumba, charleston en lindyhop. Het zijn voornamelijk solodansen, maar dat komt omdat mijn partner twee linkervoeten heeft (*lacht*).” Sinds 2006 is ze vooral bezig met streetdance. “Mijn zoon van tien heeft de dansmicrobe geërfd: hij volgt sinds vorig jaar ook streetdance. Ik kan hem de bewegingen voordoen en omgekeerd. Zijn vrienden vinden dat raar, maar hij vindt dat wel cool. In huis weerklinkt er altijd muziek waarop we dansen zoals je in de muziekvideo's of in televisieprogramma's ziet. Ik hou er vooral van omdat het je ruimte geeft voor improvisatie en een persoonlijke touch. Je zit niet te sterk vast aan opgelegde danspassen of -patronen. Toch wil ik ook al een tijd stijldansen proberen, zowel ballroom als de Latijns-Amerikaanse dansen, maar daar moet je meestal met twee voor zijn. Dus als er andere collega's uit de regio Mechelen op zoek zijn naar een danspartner, mogen ze altijd contact met me opnemen!”

“Elke beweging moet emotie losweken”

Nathalie Van Trier (37), coördinator van het inventarisatieproject van de afdeling Bodembeheer bij de OVAM, danst graag. “Aanvankelijk was Afrikaanse dans de ideale manier om me helemaal te ontladen. Ik dans bij Fanny Heuten in de vzw Carte Blanche (www.carte-blanche.be). Het gaat daar niet alleen om danspasjes,

maar ook over het laten doorstromen van energie. Daar was ik meteen door gepakt! Fanny Heuten heeft ook ‘Compagnie ssst ... un ange passe’ opgericht (www.compagniessst.be), waarbij ik heb meegedanst in het dansproject *je danse ... ma vie*. Afgelopen zomer heb ik intensief gerepeteerd voor een bewerking daarvan voor een reeks voorstellingen op de Zomer van Antwerpen. Het is een theatrale dansvoorstelling rond vrouwen en hun kuren. Het is ‘dansen tussen passie en poëzie’: voor de ene heel herkenbaar, voor de ander moeilijk te doorgronden. Elke beweging moet emotie losweken. De reacties van toeschouwers zijn altijd zeer interessant en werken vaak inspirerend.” Maar hier eindigt het dansverhaal van Nathalie niet. “Via Carte Blanche ben ik ook bij de murga Sentimento Verde beland (www.murga.be), dat is een hedendaagse Latijns-Amerikaanse straatfanfare die werkt rond muziek, dans, woord en kostuum, en die verbonden is met een wijk of buurt. Binnen een murga kan en mag alles. Alle stijlen zijn toegestaan en iedereen kan meedoen. En zo kan ik me dan weer op Latijns-Amerikaanse ritmes uitleven. Al ligt mijn aandacht deze zomer wel volledig bij de dansvoorstelling.”

“Ooit hoop ik tango te dansen in Buenos Aires”

Nog maar een jaar geleden werd **Glenn Vandaele** (42), topograaf bij het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV), gebeten door het tangovirus. “Een van de leerlingen van mijn vrouw, die Argentijnse tangos geeft, vond geen danspartner. Ik had wel zin om het te proberen en kreeg zo de smaak te pakken. Lang geleden had ik

al eens een initiatiecursus tango gevolgd, maar pas nu was er een klik. Ik volgde ook al andere lessen zoals lindyhop, salsa en swing, maar die dansen lagen me minder omdat ze heel ritmisch zijn. Tango is eerder een gevoelsdans, zonder vaste passen en dat ligt me beter. In de Argentijnse tango bestaan er een aantal basisbewegingen waarmee je al snel kan improviseren.” Ook buiten de les danst Glenn geregeld. “Ik geniet nu samen met mijn vrouw van tangosalons, waar de hele avond gedanst wordt. Dat kan bijvoorbeeld in Antwerpen, maar ook op de Gentse Feesten of in Rijsel. Gezien tango een sociale dans is, is het niet ongewoon om te wisselen van danspartner. De verscheidenheid aan energieën, karakters en muziekinterpretaties maakt het dansen nog boeiender. Het is een samenspel waarbij beide danspartners via de dans en de muziek op zoek gaan naar een eenheid en genieten van de dans. Zo wordt elke eerste dans een spel van aftasten. Mijn droom is om ooit naar Argentinië te kunnen gaan en er tangos te volgen in Buenos Aires. Ik wil me blijven verbeteren om nog intenser te kunnen dansen.”

 www.de-ingang.be

OPROEP

Voor een volgend nummer is 13 op zoek naar collega's met een passie voor vliegen. Voelt u zich graag vrij als een vogel in de lucht? Bestuurt u zelf een ULM, zweefvliegtuig of parapente? Of hangt u al eens aan een parachute? Laat het ons weten via 13@vlaanderen.be.

Nog efficiënter w

erken

De Managementondersteunende Diensten (MOD's) moeten vanaf mei 2014 minimaal 2000 mensen bedienen. Daarnaast moeten zoveel mogelijk entiteiten overschakelen op het personeelssysteem Vlimpers en aansluiten bij de vzw Sociale Dienst en de Gemeenschappelijke Preventiedienst. Dat zijn maar enkele maatregelen van de Vlaamse Regering om de kosten verder te drukken. Een overzicht van de belangrijkste beslissingen die tijdens de laatste ministerraad op 19 juli genomen werden voor onze organisatie.

VEERLE VAN DEN BROECK

MOD's voor 2000 collega's

De Managementondersteunende Diensten (MOD's), die onder andere instaan voor de boekhouding, de logistieke ondersteuning en het personeelsbeleid, moeten uiterlijk tegen eind mei 2014 voor minimaal 2000 collega's werken. "Dat betekent dat bijna alle MOD's zullen moeten samensmelten met andere", legt Tom Somers, raadgever bij het kabinet Bestuurszaken, uit. "Op dit ogenblik bedienen alleen de MOD van het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken en van de VDAB genoeg personeelsleden. Nu zijn er nog 23 MOD's. Daar mogen er in de toekomst nog maximaal tien van overblijven."

Wie met wie zal samengaan, is op dit ogenblik nog niet duidelijk. Het College van Ambtenaren-Generaal moet de Vlaamse Regering ten laatste eind oktober een lijst bezorgen van de fusies die er komen. GO!, de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW), OPZ Geel en OPZC Rekem vallen niet onder deze maatregel en behouden hun MOD. Ook De Lijn en de privaatrechtelijke EVA's (zoals Jobpunt Vlaanderen, VLAM, vzw De Rand en Muntpunt) zitten niet in de doelgroep van de maatregel.

De ondergrens van 2000 personeelsleden is gebaseerd op onderzoek dat Ernst & Young heeft uitgevoerd in opdracht van de Vlaamse overheid. "Daaruit blijkt dat MOD's die voor minder dan 2000 mensen werken, in verhouding veel meer personeelsleden moeten inzetten", zegt Tom. "Vol-

gens het onderzoek zou een MOD die voor 4000 à 6000 mensen werkt nog meer efficiëntiewinsten opleveren, maar dat is in de praktijk moeilijker haalbaar. Een andere reden waarom we voor meer centrale MOD's kiezen, is dat we daardoor de overheadkosten *(de vaste kosten die een organisatie heeft om ze te laten draaien, red.)* kunnen terugdringen."

Dat heeft ook gevolgen voor de collega's die nu voor de MOD's werken. Sommige zullen overgeheveld worden naar de entiteit waar de nieuwe MOD gepositioneerd zal worden. Andere krijgen waarschijnlijk nieuwe taken binnen hun entiteit.

"MOD's zullen bijna allemaal moeten samensmelten met andere"

TOM SOMERS

Vlimpers

Tegen eind 2020 moeten alle entiteiten behalve De Lijn, VMSW, de OPZ's en de privaatrechtelijke EVA's overstappen op het personeelssysteem Vlimpers. "Als zoveel mogelijk entiteiten hetzelfde personeelssysteem gebruiken, is het gemakkelijker om een transparante overheid te zijn", legt Tom Somers uit. "Nu is er telkens een afzonderlijke bevraging nodig bij bijvoorbeeld parlementaire vragen over het personeel. Als het snel moet gaan, kunnen we vaak maar een beperkt antwoord geven. Ook wijzigingen in

het Vlaams Personeelsstatuut of federale maatregelen over bijvoorbeeld loopbaanonderbreking hebben vaak tot gevolg dat het personeelssysteem aangepast moet worden. Als dat maar één keer moet gebeuren, bespaart dat opnieuw tijd en geld." Het Agentschap voor Overheidspersoneel zoekt nu tegen eind februari 2014 uit hoe en wanneer de niet-aangesloten entiteiten het best kunnen overstappen. Dat moet ten laatste gebeuren tegen 2020.

Sociale Dienst

Alle entiteiten, op De Lijn, VMSW, GO!, de OPZ's en de privaatrechtelijke EVA's na, moeten aansluiten bij de vzw Sociale Dienst voor het Vlaamse overheidspersoneel. "Op dit ogenblik zijn er nog enkele agentschappen met rechtspersoonlijkheid die een eigen sociale dienst hebben," zegt Tom Somers, "maar dat is geen kerntaak en kan dus beter centraal geregeld worden." Publiekrechtelijke EVA's (zoals VDAB, De Scheepvaart, Waterwegen en Zeekanaal) kunnen zelf nog aanvullende dienstverlening organiseren.

Preventie en Bescherming

Alle entiteiten, met uitzondering van privaatrechtelijke EVA's, De Lijn, VMSW, GO!, de OPZ's en de VDAB, zijn voortaan verplicht om aan te sluiten bij de Gemeenschappelijke Dienst voor Preventie en Bescherming op het werk (GDPB). Ook hier kunnen publiekrechtelijke EVA's zelf nog voor aanvullende dienstverlening zorgen.

"Sociale dienstverlening is geen kerntaak en kan dus beter centraal worden geregeld"

TOM SOMERS

Arbeidsongevallen

Arbeidsongevallen en beroepsziekten moeten vanaf eind mei 2014 voor alle ministeries (departementen

"Zoveel mogelijk hetzelfde personeelssysteem maakt overheid transparanter"

TOM SOMERS

en interne agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid) afgehandeld worden door het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi). Op dit ogenblik doen al tien van de dertien ministeries daarvoor een beroep op AgODi, vanaf volgend jaar moeten de andere drie dus ook volgen. AgODi beschikt op dat vlak al over een grote expertise, omdat de collega's die taak al langer verrichten voor de 180 000 personeelsleden van het onderwijs.

Het nieuwe werken

Niet langer anders werken is de norm, maar het nieuwe werken (HNW), zo besliste de Vlaamse Regering. "Daarmee zal het personeel nog meer plaats- en tijdsafhankelijk werken, en zal controleerbare aanwezigheid niet langer de norm zijn, maar wel digitaal meetbare resultaten, flexibiliteit, initiatief en verantwoordelijkheid", legt David Manaigre van het kabinet Bestuurszaken uit. "Daarom komt er ook een nieuwe bezettingsnorm. Vandaag wordt binnen het concept van anders werken gemeten met een oppervlakenorm van maximaal 23 m² bruto per werkplek. Bij het nieuwe werken verfijnen we die norm en passen we hem aan de Europese norm aan. Het grote verschil is dat er gewerkt wordt met netto-oppervlakte of de echt nuttige oppervlakte per werkplek om te bepalen hoeveel plaats een entiteit nodig heeft. Voortaan is de nieuwe bezettingsnorm voor een standaard kantooromgeving 12,5 m² netto per gecorrigeerde voltijdsequivalent (vte) (het verwachte aantal gelijktijdig aanwezige vte's voor een bepaalde functie, red.)"

Ook het proefproject 'Mijn werkplek overall' van de Entiteit e-government en ICT-Beheer en het Departement

Werk en Sociale Economie speelt in op het nieuwe werken. Ze testen een platform dat nieuwe mogelijkheden biedt om samen te werken en te communiceren, onder meer via tele- en videoconferencing, instant messaging, documenten delen en bewerken. Zo moet het mogelijk worden om vanop elke plek makkelijk met uw collega's samen te werken.

Wie wanneer op het nieuwe werken overschakelt, is nog niet duidelijk. "Eind 2020 zou dat rond moeten zijn", zegt David Manaigre van het kabinet Bestuurszaken. "Telkens als een entiteit verhuist of een gebouw gerenoveerd wordt, is dat de ideale gelegenheid om over te schakelen op het nieuwe werken."

"Controleerbare aanwezigheid zal niet langer de norm zijn"

DAVID MANAIGRE

Vastgoedbeleid

Er komt een Vlaams Vastgoedforum, dat samenwerking op het vlak van vastgoed moet stimuleren. De ondersteuning zal bij het Agentschap Facilitair Management (AFM) liggen. De bedoeling is dat er een algemeen vastgoedbeleid voor de Vlaamse overheid komt en dat wie met vastgoed bezig is, meer samenwerkt om zo beter op kansen te kunnen inspelen. Op de planning staan onder meer een gemeenschappelijke database van onze gebouwen, goede praktijken, rapporteringen, gezamenlijke doelstellingen en normen. Dat alles moet leiden tot een interne vastgoedmarkt en gezamenlijke projecten.

Mag u een gesprek opnemen?

Stel: u hebt een moeilijk gesprek voor de boeg. Met uw collega, of met uw baas. Een gesprek dat in het verleden al tot veel discussies heeft geleid. Daarom wilt u het deze keer stiekem opnemen. Om zeker te zijn dat de gemaakte afspraken worden nageleefd, en dat u achteraf kunt bewijzen wat er is afgesproken. Maar mag dat wel?

GUDRUN DE WAELE

Soms mogen we meer dan we spontaan zouden denken. Zoals een gesprek opnemen, zelfs zonder dat de ander het weet. Vlaams ombudsman Bart Weekers: "Het is natuurlijk het best om vooraf toestemming te vragen. Maar strikt juridisch hoeft dat niet. Zo kunt u gesprekken waaraan u zelf deelneemt, wel degelijk opnemen, en dat mag zelfs stiekem, dus zonder dat uw gesprekspartner het weet. U kunt ook een ander inschakelen om een bepaald gesprek te voeren en voor u op te nemen. De absolute grens is namelijk uw eigen deelname. Een taperecorder in een lokaal verstoppen om te registreren wat daar gebeurt zonder dat u er zelf bij bent, mag niet. Dat is zelfs strafbaar."

Sfeer

Toch is het niet aan te raden om meteen gesprekken op te nemen, vindt integriteitscoördinator Kristien Verbraeken: "Bij de Vlaamse overheid streven we naar een open gesprekscultuur, en stiekem opnames maken van gesprekken past daar niet bij. Als er al spanningen zijn, lijkt een gesprek opnemen misschien een

logische stap, maar het heeft gevolgen, ook voor de sfeer op het werk. Er zijn nog andere manieren om moeilijke gesprekken aan te pakken: zet afspraken op papier, zodat er achteraf geen discussie mogelijk is, of neem desnoods een bemiddelaar mee naar het gesprek als neutrale derde partij."

Klokkenluiders

In specifieke gevallen is een opname te verdedigen, bijvoorbeeld als uw baas u dingen vraagt die niet door de beugel kunnen, en u bewijzen wilt hebben om naar de Ombudsdienst of de Interne Audit te stappen. Bart Weekers: "De bandopname maakt dan een grotere controle mogelijk en draagt bij tot een transparanter overheidsop treden. De overheid zal moeten leren leven met beeld- en geluidsopnames. Een beleid of richtlijn om alle geluids- of beeldopnames te verbieden, kan dus niet. Wat de overheid, de ombudsman of een klachtenbehandelaar wel moet doen, is een goede inschatting maken van de stiekeme opname. Heel vaak spelen er immers ook andere dossier-elementen. Als ombudsman denk ik bijvoorbeeld aan de proportionaliteit in het licht van de ernst van de klacht. Wie meteen gaat tapen zonder de minste aanleiding, zal niet kunnen rekenen op bijzonder veel enthousiasme. Maar zoals we soms e-mails en foto's bezorgen aan inspectiediensten voor verder onderzoek, zo doen we dat ook af en toe met geluids- of beeldopnames."

CONCLUSIE

U mag een gesprek, waaraan u zelf deelneemt, opnemen. Denk wel na over de gevolgen van uw actie, en ga na of er geen betere alternatieven zijn.

Wilt u een van uw collega's bedanken? Staat iemand voor een nieuwe uitdaging? Of is uw collega net getrouwd? Stuur uw nominatie met een foto en een paar zinnen uitleg naar 13@vlaanderen.be.

Glimlach

Daisy Deschrijvere van VDAB Wevelgem mist ex-collega **NADIRA ASSADI** die nu bij VDAB Roeselare werkt.

Nadira Assadi

is je te veel. Jammer genoeg werken we niet meer in hetzelfde gebouw. Ik mis je enorm."

"Toen ik begon bij VDAB, was jij mijn steun en toeverlaat, de ideale collega om een nieuwe baan te starten. Je staat altijd klaar met de glimlach, helpt iedereen en niets

Held

Lief Vanspringel van Waterwegen en Zeekanaal wil collega **ERIK VERBEECK** bedanken met een ruiker.

Erik Verbeeck

waren de gevolgen veel erger geweest. Daarom heb je dit boeket meer dan verdiend. Bedankt! "

"Erik, je bent een held. Bij een ongeval eind 2012 ging je letterlijk door het vuur voor je collega Nico. Je diende hem onmiddellijk de eerste zorgen toe. Zonder jou

Dank u

Het agentschap Jongerenwelzijn wuift collega **RITA ECTOR** uit met een bos bloemen.

Rita Ector

stond je klaar met raad en daad, een luisterend oor of een welgemeende aanmoediging. Steevast vond je een evenwicht tussen de nodige openheid en de gevraagde discretie. We waarderen je enorm. Daarom, beste Rita, een welgemeende 'dank u' van ons allemaal!"

"Als persoonlijk assistente was je een onvoorwaardelijke steun voor onze leidend ambtenaar Stefaan Van Mulders. Iedereen kon op elk moment bij je terecht. Altijd

"Ik mis je enorm"

"Bedankt"

"Luisterend oor"

Gezellig

Kizzy Vanhove en Sofie Terreur van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur Antwerpen wuiven collega **MIA SLACHMUYLDERS** uit met een ruiker.

"Meer dan tien jaar zaten we gezellig samen met z'n drieën. We konden altijd op je rekenen voor hulp en wijze raad. Je was een toffe collega die ons regelmatig trakteerde op zelfgemaakte wafeltjes en met wie we plezier konden maken. We zullen je missen. Geniet van je pensioen, Mia."

"We zullen je missen"

Mia Slachmuylders

Ingrid Coppens (links) en
Goedele Cnapeninckx (rechts)

Hotdogs

Joke Renneboog van het Departement Bestuurszaken wil het **VORMINGS-SECRETARIAAT** van het Agentschap voor Overheidspersoneel bedanken.

“Voor het hr-netwerk kunnen we telkens rekenen op jullie magnifieke ondersteuning. Op ons laatste netwerkevenement over productiviteit zorgden jullie zelfs voor een origineel alternatief voor de klassieke broodjeslunch met heerlijke hotdogs. Bedankt!”

“Magnifieke ondersteuning”

Trots

De dienst Hrm van Kind en Gezin wil **FREDDY BAEKE** graag uitzwaaien met een bloemetje.

Freddy Baeke

“Met jouw veertig jaar kennis en ervaring bij Kind en Gezin ben je een unicum. Het VPS, de pensioenregeling en personeelsbudgetten hebben geen enkel geheim voor jou. Je loyaliteit

ten opzichte van Kind en Gezin is ongelooflijk. Waar je ook komt, je bent trots op ons. Maar bovenal, Freddy: je bent een warm mens, oprecht bekommerd om iedereen. We zullen je heel hard missen en willen je bedanken voor alle toffe momenten. Veel geluk!”

“Bekommerd om iedereen”

Steun en toeverlaat

De boekhouding van Agentschap Wegen en Verkeer Antwerpen wil collega **ANNETTA DE LANDTSHEER** in de bloemetjes zetten.

Annetta De Landtsheer

“Je zet je elke dag helemaal in - zelfs in het weekend - om de overgang naar ons nieuwe boekhoudkundige programma zo goed mogelijk te laten verlopen. Ondanks het feit

dat de voorbije maanden zwaar waren voor jou, blijf je ons team door en door steunen en leid je alles in goede banen. Als je er even niet bent, missen we je goede raad en inzicht. Dat is niet vanzelfsprekend. Bedankt voor alles.”

“Altijd goede raad”

Reddende engel

Fatiha Benbouker van het Agentschap voor Facilitair Management wil haar collega **VEERLE FACKAERT** bedanken met een bos bloemen.

Veerle Fackaert

“Onlangs was er een probleem met de ventilatie in de keuken van het Ferrarisgebouw in Brussel. We werden onwel, maar jij was onze reddende engel en hield het hoofd koel. Je zorgde

voor natte washandjes en controleerde onze bloeddruk. Je bent een heel lieve en behulpzame collega. Bedankt, ik zal dit nooit vergeten.”

“Je hield het hoofd koel”

Win

Het cultuurjaar staat weer in de startblokken. 13 laat u genieten van Bent Van Looy en klassieke muziek. Daarnaast zitten er onder meer boeken en fruit- en groenteschalen in de prijzenpot. Op www.UiTInVlaanderen.be vindt u meer doe-ideeën. Wie wil winnen, vult uiterlijk op 15 september op www.vlaanderen.be/13 ons wedstrijdformulier in.

5 x 2 kaartjes Bent Van Looy

EXTRA: 1 duo wint VIP-avond met etentje vooraf

Wat?

Bent Van Looy, de stijlvolle frontman van Das Pop en drummer van Soulwax, brengt op donderdag 17 oktober in de Brusselse Ancienne Belgique (AB) nummers uit zijn solodebuut *Round The Bend*. De nieuwe liedjes van Bent zijn gegroeid en uitgetest in Parijs, en opgenomen in Los Angeles met producer Jason Falkner. Kenners durven zijn muziek te vergelijken met Elton John, Billy Joel of Gilbert O'Sullivan. U kunt die avond zelf ontdekken of die vergelijking terecht is. Eén duo wint daarenboven een etentje in de AB Resto.

Link met de Vlaamse overheid?

De AB is een Kunstinstituut van de Vlaamse Gemeenschap, die ondersteund wordt door de collega's van Kunsten en Erfgoed om het Vlaamse cultuurbeleid extra in de verf te zetten. De AB geeft onder meer jong

Vlaams talent de kans om in goede omstandigheden te spelen. De AB Resto is elke weekdag open van 12 tot 14.30 uur en op concertavonden van 17.30 tot 21 uur. U kunt er broodjes, lichte snacks, verse dagsoep of een lunchmenu eten. Een ideale plaats dus om in het centrum van Brussel te lunchen.

3 exemplaren Dagvlinders in Vlaanderen

In *Dagvlinders in Vlaanderen*. *Nieuwe kennis voor betere actie* maakt u kennis met de verschillende vlindersoorten, leest u alles over hoe ze leven en hoe u ze kunt beschermen. Met interactieve kaartjes en duidelijke grafieken voor iedere soort combineert dit boek wetenschap en praktijktips. Zo kan iedere lezer die vlinders wil bestuderen of beschermen, met kennis van zaken aan de slag. Een van de auteurs van dit boek is collega Dirk Maes van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek.

10 fruit- en groenteschalen en saladevork

In onze prijzenpot zitten tien zwarte fruit- en groenteschalen die de Londense ontwerper Robin Platt voor het Duitse Koziol heeft gemaakt. Daarbij serveert 13 nog tien groene saladevorken. Een mooi duo om uw tafel mee op te fleuren.

2 duokaartjes **Chants d'Auvergne**

Op zaterdag 12 oktober kunt u in BOZAR in Brussel naar *Chants d'Auvergne* van Joseph Canteloube, in een uitvoering van wereldster Anne Sofie von Otter. Na de ontroerende harmonieën van Canteloube volgt de ultieme melancholie in Tsjaikovski's *Symfonie nr. 6*, bekend geworden onder de naam *Pathétique*. Twee duo's kunnen deze unieke avond meemaken.

4 x 4 kaartjes **Familieconcert Brasileiro!**

Groot en klein worden door het Brussels Philharmonic ondergedompeld in exotische klanken op 28 september in Flagey, Brussel. Er is werk van de Braziliaanse stercomponist Heitor Villa-Lobos, en het programma wordt gekruist met een extra snuifje muziek uit Venezuela en Mexico. Daarnaast zijn er Braziliaanse lekkernijen, activiteiten en ateliers door de vzw Terra Brasil zoals percussie, muziek, capoeira, muziekinstrumenten knutselen. Vanaf 8 jaar.

25 kaartjes **Nationale Plantentuin**

Tot 29 september kunt u in de Nationale Plantentuin van België in Meise de tentoonstelling *Vorstelijk geschilderd* bezoeken. Prins Charles, de Britse troonopvolger, nodigde de beste botanische illustratoren ter wereld uit om een aquarellenverzameling aan te leggen van zijn tuincollectie in het Britse Highgrove. Daarnaast kunt u in Meise 18 000 plantensoorten uit de hele wereld ontdekken. Meer dan de helft daarvan groeit in het Plantenpaleis, een van de grootste serrecomplexen in Europa.

5 exemplaren **Boeren, boter en bezetters**

Over de militaire en politieke geschiedenis van de Eerste Wereldoorlog is al veel geschreven, maar over de ontwikkeling van de landbouw- en visserijsector en de voedselsituatie tijdens de periode 1910-1920 is veel minder bekend. De onderzoeksgids *Boeren, boter en bezetters* brengt, naast een algemene inleiding, een overzicht van alle relevante archief-fondsen, documentatieverzamelingen en publicaties. Het boek is een samenwerking tussen het Interfacultair Centrum voor Agrarische Geschiedenis (van de KU Leuven) en het Departement Landbouw en Visserij.

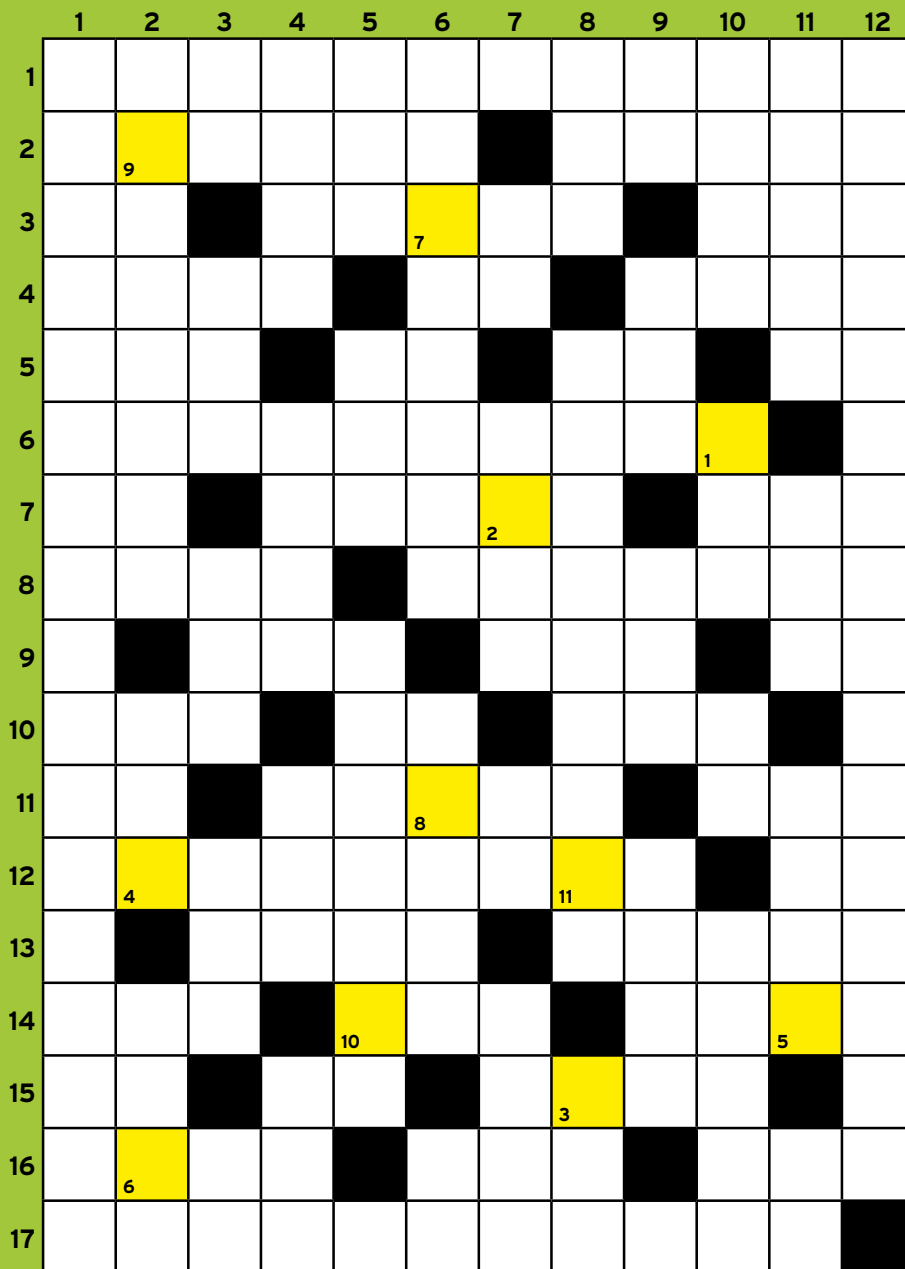
2 x 2 kaartjes **WK artistieke gymnastiek**

Van 30 september tot 6 oktober neemt een Belgische selectie deel aan het WK artistieke gymnastiek in het Antwerpse Sportpaleis. U kunt er topturners uit de hele wereld aan het werk zien op de balk, aan de rekstok, tijdens de grond-oefening ... De collega's van Topsport Vlaanderen maken zowel op zaterdag 5 oktober als op zondag 6 oktober één duo gelukkig met kaartjes voor de toetsfinales waarin de acht beste atleten per toestel in actie komen.

Info

- www.bozar.be
- www.vlaanderen.be/vlaamsewinkel
- www.abconcerts.be
- www.plantentuinmeise.be
- www.topsportvlaanderen.be
- www.brusselsphilharmonic.be

Horizontaal

- 1 beschermd gebied
- 2 vrouwelijke watergeest - oefeningsstuk (muzikaal)
- 3 idem - signaal - ogenblik
- 4 niet goed doorbakken - muzikant - pepmiddel
- 5 jaartelling - vol pension - muzikant - technetium
- 6 aanvullend onderricht
- 7 bergplaats - samengepakt - euro per minuut
- 8 contra - fase
- 9 Duitse omroep - señor - Trade Union
- 10 deel van een woning - plus - ruiterspet
- 11 sint - kleine rode sojaboon - uitroep van schrik
- 12 oudere mensen - huiscomputer
- 13 hengel - lamsleer
- 14 gebladerde - scheepsvloer - voedergewas
- 15 en andere - Beryllium - specerij
- 16 rivier in Duitsland - kunsttaal - gesloten
- 17 gemeenschapscentrum van vzw De Rand in Kraainem

Verticaal

- 1 bevoegdheid van Vlaams minister-president Kris Peeters
- 2 aan de onderkant - ongeluksgodin - woestijnplaats
- 3 sociale dienst - drinkgerei - twijg - mansnaam - reeds
- 4 treksluiting - kokosvezels als stof - streling - pap
- 5 een zekere - Vlaams Huisartsen Parlement - gemeenschapsinstelling voor bijzondere jeugdbijstand in Ruiselede
- 6 pin-upgirl - verpleegster - Italiaans
- 7 kippenlegsel - Europese taal - knock down - aanlegplaats
- 8 snelle loop - bevoegdheid van Vlaams minister Philippe Muyters - gevangenis
- 9 voltijs - judograad - binnenkort - niet veraf
- 10 voertuig - scheepstouw - rivier in Italië - renbaan
- 11 volgeling - kuil - selderij - trekdier
- 12 interactie door middel van telefoon, radar, radio, tv ...

Met de letters uit de genummerde vakjes van het kruiswoordraadsel kunt u het sleutelwoord vormen. Surf uiterlijk op 15 september naar www.vlaanderen.be/13 en vul daar de oplossing op ons wedstrijdformulier in.

U maakt kans op een aankoopcheque!

Oplossing

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

De winnaars van de vorige puzzel vindt u terug op www.vlaanderen.be/13. Zij worden ook schriftelijk verwittigd. De oplossing van de vorige puzzel staat ook op de website van 13.

Melksnor

Nog niet iedereen binnen de organisatie weet waar anders werken voor staat en de opvolger is er al: het nieuwe werken. Zeg dus niet dat hier niet vlijtig naar de toekomst wordt gekeken. Wat er zo anders is aan het nieuwe werken of wat nieuw is ten opzichte van anders werken is me niet geheel duidelijk, maar laat dat de pret niet drukken. Wat ik vooral heb begrepen, is dat er nog meer zal worden ingezet op plaats- en tijdsafhankelijk werken. Logisch eigenlijk als je ziet dat de beschikbare ruimte per voltijdse Vlaamse ambtenaar in de toekomst nog verder zal dalen. Maar dat past dan waarschijnlijk beter in de grote besparingsoperatie.

Nu heb ik hier in het verleden al een paar keer overtuigd een lans gebroken voor thuiswerk. En voor alle duidelijkheid: ik blijf een grote voorstander, want de voordelen die ik hier al heb genoemd, blijven. Maar sta me toe om ook een paar kritische kanttekeningen te maken bij een verdere uitbreiding van deze manier van werken.

Want de voordelen in het kader van de duurzaamheid worden graag als kers op de taart gezien. En inderdaad: er zijn minder verplaatsingen, dus minder CO₂-uitstoot en fijn stof. Maar ik heb de voorbij strengen winter wel een aantal maandagen thuis gewerkt met de verwarming op het maximum. Rekening houdend met x aantal thuiswerkende collega's zal de besparing op de ecologische voetafdruk dus minder groot geweest zijn dan wordt voorgespiegeld. Bovendien komen de verwarmingskosten en het elektriciteitsverbruik ook integraal op rekening van de werknemer. En vergt een uitbreiding van thuiswerk ook geen grotere ICT-investeringen? En dus meer servers en dus meer koeling en dus ... Enfin, u begrijpt wel waar ik heen wil.

Met veel klaroengeschal wordt er ook gesproken over meer technische middelen die de kenniswerker (jaja, u en ik) ter beschikking zullen worden gesteld, zoals tablets, smartphones en mogelijkheden tot videoconferencing. Ik lees dat graag - mijn goedkope Nokia-werk-gsm is inderdaad dringend aan vervanging toe. Maar met al die mogelijkheden stijgt wellicht ook de verwachting dat je als werknemer te allen tijde bereikbaar bent. Daar kan over gesproken worden, maar ik zie me dus al met melksnor en kruimels in mijn baard onverwachts aanschuiven bij een videovergadering met een kabinet. Of stel je voor dat je in de zomerhitte tijdens de middag net wat verkoeling hebt gezocht in het zwembad van de kinderen en je plots wordt opgeroepen om te videovergaderen. Ik bespaar jullie graag de aanblik van ondergetekende in zwembroek ... Mijn inhoudelijke argumenten zullen meteen iets minder overtuigend overkomen.

Maar toch: het nieuwe werken is een mooi begin in de mentaliteitswijziging die nodig is voor een baanbrekende overheid die meteen ook wil dat haar werknemers langer aan de slag blijven - tot ons zeventigste als ik het radionieuws mag geloven! Er zal hoe dan ook gezocht moeten worden naar een optimale afstemming tussen werk en privé. Maar er zal ook grondig moeten worden nagekeken waar de grenzen van de verwachtingen precies liggen. In afwachting daarvan plons ik nu graag nog even in het zwembad ...

"Wat nieuw is ten opzichte van anders werken is me niet geheel duidelijk"

13 wil ook uw mening kennen! Daarom maken we op deze pagina plaats voor uw reacties en lezersbrieven. Ook op de website van 13 kunt u bij elk artikel een reactie posten.

POLL

Bent u bezorgd om uw pensioen?

In onze poll vroegen we of u wakker ligt van uw pensioen. Het resultaat las u al op pagina 6. Hier volgen de reacties.

JA: 70,79 %

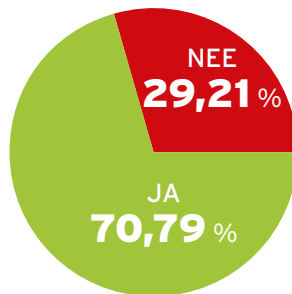
"Tegen de tijd dat ik met pensioen zal gaan, zal er geen geld meer zijn om mijn pensioen te betalen."

"Ik behoor tot de 70 % contractuele overheidsmedewerkers, dus mijn pensioen zal wellicht maar 60 % van een ambtenarenpensioen bedragen."

"Bij indiensttreding was beloofd dat het pensioen uitgesteld loon is, maar dat wordt nu helemaal afgebouwd."

"Ik doe wel aan pensioensparen, maar als het wettelijk pensioen wegvalt zal het toch bedelen worden!"

"Wie weinig verdient, heeft een te laag pensioen. Zeker als je ook nog eens een groot deel van je loopbaan in de privésector hebt gewerkt."

NEE: 29,21 %

"Het heeft geen zin om je daar zoveel jaren op voorhand zorgen over te maken. Ik besteed mijn tijd liever aan mijn taken."

"Ik bereid me zelf voor op mijn pensioen via een levensverzekering en pensioensparen. Zo hoef ik niks te verwachten van de overheid en me geen zorgen te maken."

"Tegen de tijd dat ik met pensioen kan, is er alweer genoeg geld!"

Floris' visie

Reactie op artikel "Tatoeages tonen of verbergen?", 13 nr. 44, juli-augustus 2013

Tattoos zijn vorm van kunst

Een tatoeage is een vorm van expressie. Men moet dit kunnen zien als een vorm van kunst.

Jan Kino (31 jaar),
Agentschap voor Natuur en Bos

Reactie op onze Win-wedstrijd 'VIP-kaartjes voor Brussel danst. Let's dance', 13 nr. 44, juli-augustus 2013

Brussel danst

Ik was aangenaam verrast toen ik vernam dat ik twee VIP-kaartjes had gewonnen voor 'Brussel danst' op de Grote Markt op 11 juli. Het was de eerste keer dat ik deelnam aan een van jullie wedstrijden, en al meteen met succes! Ik ben samen met mijn zus naar 'Brussel danst' geweest. Het was een superleuke ervaring. We zijn zelfs in Brussel blijven overnachten omdat er geen trein meer terug was naar Limburg. We hebben dus nog een dagje extra genoten van onze hoofdstad en van de feestelijkheden. Hartelijk dank voor het mooie geschenk!

Marleen Jonck, Kind en Gezin

Lees verder op pagina 46 >

*'MOF'

Reacties op '13 nu ook op tablet', 13 nr. 44 juli-augustus 2013

We ontvingen heel wat reacties op onze nieuwe app, waarmee u al zeker tot het einde van dit jaar 13 ook op tablet (iPad en Android) kunt lezen. Een selectie:

"Een hele stap vooruit en een stuk milieuvriendelijker dan de papieren versie. Zoals met alle nieuwe dingen is het toch een beetje wennen. Uiteraard hoop ik dat bij het verschijnen van een nieuwe editie van 13, de mogelijkheid bestaat om die te pushen naar het tablet."

Luc Van den Berghe,
De Lijn Oost-Vlaanderen

"Vrij goed. De pagina's laden wel vrij traag (misschien té hoge resolutie?), maar het lettertype en de afbeeldingen zijn van prima kwaliteit. Werkt wel alleen in landscape."

Guido Aerts,
Departement Onderwijs en Vorming

"Heel gemakkelijk. Leuk, door de links die erin verweven zitten."

Marina De Croock, Ruimte Vlaanderen

"Goed initiatief, leest vlot. Alleen het geluid dat zonder aankondiging auto-

matisch begint te spelen, stoort mij een beetje, bijvoorbeeld als je je tablet meeneemt in een volle wachtzaal, of tijdens het middagdutje van de kinderen."

Joeri De Vos, Agentschap voor Innovatie
door Wetenschap en Technologie

"Ik hoop dat jullie het project voortzetten, want digitaal biedt voor mensen met een visuele beperking een oplossing. Je kunt inzoomen en het lettertype op een comfortabele grootte zetten. Ik las de pdf-versie van 13 eigenlijk al in de iBooks-app op mijn iPad. Nu is het blad écht geoptimaliseerd voor tablets."

Glenn Maes,
Departement internationaal Vlaanderen

"Heel makkelijk in gebruik. Positief initiatief, hopelijk blijft het niet bij een proefproject."

Peter David,
Agentschap voor Facilitair Management

"Ziet er veelbelovend uit en is een goed alternatief voor de papieren versie. Blij dat jullie inspanningen leveren om papierverbruik te minderen. Ik kijk al uit naar meer!"

Jeffrey De Roos,
Agentschap voor Natuur en Bos

"De app is de moeite waard om erdoor te scrollen. De navigatie is wel wat ingewikkeld en te veel een vertaling van het papieren blad. Maar als geofende iPad-gebruiker kom ik ermee weg. Mooi beeld, veel foto's, leesbare tekst."

Tine Van den Heuvel, Departement
Diensten voor het Algemeen
Regeringsbeleid

"Goed gedaan! Je kunt direct feedback geven, de poll invullen, online meedoen aan de wedstrijd, de zomerzoektocht downloaden, extra 'laagjes' openen, elke url in een artikel aanklikken, binnen de artikels navigeren enzovoort. Dit is dus geen statische digitale kopie van het printmagazine."

Hanne Decloedt, Departement
Leefmilieu, Natuur en Energie

"Prima tool. Ik lees al jaren tijdschriften en kranten op mijn iPad, en ook 13 is perfect te genieten op een tablet. Alleen jammer dat jullie voor de publicatie van het kruiswoordraadsel geen oplossing hebben gevonden."

Marc Houvenaghel,
Vlaamse Belastingdienst

"Eindelijk!"

Pierre Leonavicius,
Departement Onderwijs en Vorming

"Geen opmerkingen, leest vlot met zelfs de nodige bijgevoegde geluiden. Leuk gedaan! Ik zal de papieren versie wel blijven verkiezen omdat ik mijn iPad niet meeneem in de trein. De papieren versie belandt veel sneller in mijn tas."

Martien Van Wynendaele,
MOW Stafdienst, Inspectie van Financiën

Vraag van de maand

Wat had u altijd al willen weten? Hebt u een prangende vraag over het reilen en zeilen binnen de Vlaamse overheid? Mail ze naar 13@vlaanderen.be en wij zoeken het voor u uit!

Ik rij met mijn plooi-fiets naar het werk. Waar laat ik hem achter overdag?

Martine Borgs, adjunct communicatieverantwoordelijke bij het Agentschap voor Facilitair Management, legt de regeling in de grote gebouwen van de Vlaamse overheid uit: "Vlaamse ambtenaren die met de trein en de plooi-fiets naar het werk pendelen, moeten die in de fietsenstalling plaatsen. We hantieren dus dezelfde regel als bij alle andere fietsen. Voor bezoekers met plooi-fietsen wordt er in de mate van het mogelijke een stekje voorzien aan de ingang van ieder gebouw. Een plooi-fiets kan niet mee in een bureauruimte, want daar staat hij al gauw in de weg voor de poetsploegen en hij zorgt voor vuile bandensporen op de vloer. Een fiets blijft nu eenmaal een fiets."

TAALTIP

Wat is correct: *Door de staking waren of was het tram- en busvervoer ernstig verstoord?*

Correct is: *Door de staking was het tram- en busvervoer ernstig verstoord.* Het onderwerp (*het tram- en busvervoer*) is meervoudig, maar het wordt beschouwd als 'het geheel van het openbaar vervoer over de weg'. Het gaat dus niet om het tramvervoer en het busvervoer afzonderlijk, maar om de combinatie ervan. Vergelijkbare voorbeelden zijn: *Aan- en uitzetten is op elk moment mogelijk; Vooral de arbeids- en belastingwetgeving moet transparanter worden.*

Als de nadruk ligt op het voegwoord *en* of als het lidwoord herhaald wordt, staat de persoonsvorm bij voorkeur in het meervoud. Enkele voorbeelden: *De arbeids- én belastingwetgeving moeten worden aangepast; Het tram- en het busvervoer waren ernstig verstoord, maar de treinen reden normaal.*

Tip: Abonneer u op het e-zine Taalink van de Taaltelefoon via www.vlaanderen.be/taaltelefoon.

Stel uw taalvragen aan de Taaltelefoon op 078 15 20 25.

'Is het hier wel veilig', over de treinramp in Wetteren in 13 nr. 44, juli-augustus 2013

In het artikel werden enkele entiteiten van de Vlaamse overheid vermeld die aan het werk waren in Wetteren: de VMM, het INBO, de OVAM en het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid.

Er waren echter nog andere diensten actief op het terrein: de afdeling Zeeschelde van Waterwegen en Zeekanaal, het Agentschap voor Natuur en Bos (onder meer voor het fiets- en wandelverbod op de Scheldedijk en het hengerverbod in de Schelde) en vier afdelingen van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, met crisismanager Wilfried Van den Acker.

Zo vermijdt u een dubbel abonnement op 13

Krijgen u en uw partner allebei 13 in de bus en is één keer genoeg? Doe dan net zoals 386 andere lezers van 13 en laat het ons weten via 13@vlaanderen.be. Dan zorgen we ervoor dat twee voortaan één wordt!

Uw reactie hier?

Individuele lezersbrieven zijn welkom op de 13-redactie, Boudewijnlaan 30 bus 20, 1000 Brussel, of op 13@vlaanderen.be. Ook reacties die gepost worden op de 13-website (www.vlaanderen.be/13), kunnen overgenomen worden in het magazine. Het volledige reglement vindt u op www.vlaanderen.be/13.

SAMEN NAAR 2020

SUPPORTER VOOR DE NATUUR

WORD OOK FAN!

**EUROPESE
TOPNATUUR
DICHTBIJ**

**STEUN JE FAVORIETE
NATUURDOELEN**

WWW.FACEBOOK.COM/WEEKVANHETBOS

het volledige programma vind je op:
WWW.WEEKVANHETBOS.BE

Agentschap voor
Natuur en Bos

BOS+

in samenwerking met
natuurpunt **Pasar**